

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

យុប្ឈាសាខ្មែរ

ISSN 1513-6787

ថ្ងៃទី 26 ខែធី 3

មិថុនាយោង - កញ្ចាន់ 2552

“អនុម័យកំបច្ចុះទំនាក់ទំនងជាតិ :
ធយូរវាមកំណើនយោងកលមកតិ៍ន”

ที่ปรึกษา

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ

บรรณาธิการอ่านวายการ

ไฟศาล วิชาลักษณ์

ผู้อุดมการพิมพ์

นฤมล สุวรรณเนตร

คน:บรรณาธิการ

สมใจ อธิรัฐ
ปันดดา งามสมพล
จีรันันท์ ทรงชาติ

ผู้ตรวจสอบ

นุชนาฏ เนตรประเสริฐศรี

ผู้แปล

นุชนาฏ เนตรประเสริฐศรี
ปราณี เก้าอี้ยน
อังคณิต พญิงประยูร
สิงหาติ ไตรจิตต์
กรภัทร พฤกษ์ชัยกุล

จัดพิมพ์

สำนักเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษาฯ
สหประชาชาติ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2628 5646-9 โทรสาร 0 2281 0953

สืบสืบกรรมฉบับภาษาไทย

รณกร เล็กซะอุ่ม

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว 2249 ถนนลาดพร้าว
แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0 2538 3033 โทรสาร 0 2539 3215

หมายเหตุ :

- วารสารยูเนสโก คูริเย ฉบับภาษาไทยที่จัดทำนี้เป็นฉบับที่ กระทรวงศึกษาธิการตัดเลือกมาจากการสำรวจยูเนสโก คูริเย ฉบับออนไลน์ บนเว็บไซต์ ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2552 ที่องค์กรยูเนสโกริจัดทำ โดยฉบับนี้เป็นฉบับออนไลน์ของเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2552
- สามารถอ่านฉบับภาษาอังกฤษและฉบับอื่นๆ ที่ไม่ได้จัดแปลงเป็นภาษาไทยได้ที่ www.unesco.org/courier และอ่านฉบับภาษาไทยได้ที่ www.bic.moe.go.th

บทความที่ตีพิมพ์เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน ยูเนสโกริจัดอบรมการคุริเยนนี้ให้แก่ผู้ที่สนใจและแสดงนัยว่า ยูเนสโกริจ หรือประเทศไทย และตินัดนี้เป็นสมาชิกองค์กรสหประชาชาติให้การยอมรับอย่างเป็นทางการ

Content Summary

มนุษย์กับชีวมณฑล : การปรับใช้แนวคิดอย่างแท้จริง
เสือโคร่งกับมนุษย์
ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงคือภัยใกล้ตัวคุณ
ละจิต : ดินแดนที่ประวัติศาสตร์กับธรรมชาติพบรักัน
เมื่อแหล่งมรดกโลกกับเขตส่วนชีวมณฑลผสม融รวมกัน
ฟูเวอเต้เวนทูร่า เขตส่วนที่สมบูรณ์แบบ
ความเปลี่ยนแปลงซึ่งสั่นสะเทือนการอุดมศึกษา
สะพานสู่ทางต้น
แนะนำสาร
ช่าวญูเนสโก

1
3
6
9
11
13
15
18
22
23

© Laurent Testot

บริบททางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของเขตสงวน ข้อมูลนั้นจำเป็นต้องได้รับการใส่ใจ โดยเฉพาะ เช่นเดียวกับแนวทางใหม่ ในการศึกษาวิจัยปัญหา การอนุรักษ์ และ การพัฒนาที่ยั่งยืน เขตสงวนใหม่ 22 แห่งใน 17 ประเทศ ซึ่งได้เข้าร่วมเครือข่าย เขตสงวนข้อมูลโลกคือตัวอย่าง อันแสดงถึงงานของยูเนสโกซึ่งมุ่งสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืนโดยอาศัยการอนุรักษ์

ความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ยูเนสโก คุรีย์บนนี้นั้นเรื่องราวของเขตสงวนข้อมูล แห่งใหม่ดังกล่าว ซึ่งได้รับการคาดหวังให้มีบทบาทต่อกรับความ เสื่อมโทรมของความหลากหลายทางชีวภาพและการสูญเสียระบบ นิเวศของธรรมชาติ ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และภาวะเมืองใหญ่ขยายตัวรวดเร็ว

แนวความคิดเรื่องเขตสงวน ข้อมูลเกิดขึ้นเมื่อปี 1974 ในกรอบ การทำงานของโครงการมุนิชิกับข้อมูล ของยูเนสโก (Man and the Biosphere-MAB) หลังจากนั้น 2 ปี จึงเกิดเครือข่าย ขึ้นจริง แม้ว่าที่แรกแนวคิดนี้จะเริ่มเฉพาะ ในเขตพื้นที่คุ้มครองแต่ช่วงทศวรรษ 1980 ก็ขยายวงครอบคลุมความคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนมาก ขึ้นเรื่อยๆ ด้วยความเข้าใจว่าผู้คนก็นับรวมอยู่ในข้อมูลด้วย โครงการนี้ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์อันเอื้อประโยชน์ระหว่างลังคอมกับ สิ่งแวดล้อม

หลังการประชุมนานาชาติครั้งที่สองว่าด้วยเขตสงวน ข้อมูลที่เมืองเซบิญา ประเทศสเปน ก็มีการระบุข้อตกลงเพื่อ กำหนดให้เป็นมาตรฐาน 3 ประการไว้ในแผนการเชบิญา (Seville Strategy) และเค้าโครงการจัดตั้งเครือข่ายเขตสงวนข้อมูล โลกตามกฎหมาย (Statutory Framework of the World Network of Biosphere Reserves) เป้าหมายดังกล่าวได้แก่การ

อนุรักษ์ความหลากหลายทั้งด้านชีววิทยาและวัฒนธรรม ล่าสุดใน วิธีการใหม่ๆ เพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและการพัฒนามนุษย์ รวมทั้ง ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรโดยล่วงเหลี่ยมการวิจัยและติดตาม ตรวจสอบ ตลอดจนให้การศึกษาและฝึกอบรม

© Joel Bolzenius

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้จึงแบ่ง เขตสงวนข้อมูลเป็น 3 ชั้น : กันพื้นที่ ใจกลางไม่ต่างจากน้ำหนึ่งส่วนไว้เพื่อการอนุรักษ์ ความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืช สัตว์ และระบบ生นิเวศ ; พื้นที่กันชนซึ่งกำหนดชัดเจนนั้น ใช้สำหรับกิจกรรมความร่วมมืออันสอดคล้องกับ การดำเนินงานด้านนิเวศที่เหมาะสม และพื้นที่ รอยต่อที่ตัดแปลงสภาพได้ซึ่งใช้สำหรับส่งเสริม การสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เลือกที่แล้วการประชุมโลกว่าด้วยเขตสงวนชีวภาพ ครั้งที่ 3 (ที่กรุงมาดริด, สเปน) ได้รับรอง แผนปฏิบัติการมาดริด เพื่อเขตสงวนชีวภาพ (2008-2013) [Madrid Action Plan

© Association for the protection of Jabal Moussa

ใกล้เช้าฟากตะวันตกของที่อุษาเมาน์เท่นบานอน เขตสงวนชีวภาพแห่งใหม่

for Biosphere Reserves] ซึ่งตระหนักถึง ความต้องการตัวแบบการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ทั้งระดับโลก ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น แผนดังกล่าวให้เค้าโครงในการพัฒนาเขต สงวนชีวภาพ ให้กลายเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ โดยแปลงการสากลว่าด้วยการพัฒนาที่ ยั่งยืนให้เป็นการปฏิบัติอันสอดคล้องกับท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำนึงถึงปัญหาท้าทายสำคัญๆ ของโลก เช่น การสูญเสียความหลากหลายและความเอื้ออำนวยต่อระบบ生นิเวศ สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และภาวะที่เมืองใหญ่ขยายตัวรวดเร็ว

มาตรฐาน ชีวาราน, ผู้อำนวยการแผนกนิเวศวิทยาและ วิทยาศาสตร์โลก (ยูเนสโก)

สภากមการร่วมมือระหว่างภาครัฐ [Intergovernmental Coordinating Council] ได้จัดการประชุมครั้งที่ 21 ในทวีปอเมริกาเหนือ ที่เมืองเซบิญา ประเทศสเปน เมื่อวันที่ 25 ถึง 29 พฤษภาคม ที่ผ่านมา (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.unesco.org/courier)

ມູນຫຍຸກັບເຊີມນາກ : ກາຣປຣັບໃໝ່ແນວຄົດອ່າທແກ້ຈິງ

ປະກົມ ເກມວິໄລ

© ເຄຫເລີ່ມ ໄຣນໍຢາຣົດ

ສ່ວນທີ່ໃນພື້ນທີ່ຕ່ອນກາລັງຂອງເຂດສະວັນເຊີມແທບລືສົກວາ (ໄບຍ່ອມນີ້)

ເຖິງຈະເລີກແຕກລຳຄູນແລະຂາຣລັນດີດ້າມໄໝແນບ “ນະຄຣວັງ” ຍັ້ງບວກຮັບແບບແບຣິນແລະບຣາມ ຂາຣລັນດີກີເປັນຮັງເລີກທີ່ສຸດຂອງເຍ່ອມນີ້ ດ້ວຍເຫດທີ່ຕັ້ງຄ່ອນນາທາງຕະວັນຕົກເຊີ່ຍິງໃຫ້ຂອງປະເທດຈຶ່ງທໍາໄຮຮັງຈຸນີ້ດູປະຫຼາກທີ່ຕິ່ງເລີກ ທ່ານປະເທດຍ່ອມນີ້ວັນໃຫຍ່ໂຕມີຝັ້ງເສັ່ນເປັນເພື່ອນເດີນສົ່ງຢ່າງໄດ້ແລະລັກເຊມເປົ້າກີຍື່ນເປັນປລາຍແຫມລົກ ອູ່ທ່າງຕະວັນຕົກ ພື້ນທີ່ລ່ວນທີ່ເຫຼືອນອກນັ້ນຖຸກຮັງໃຫຍ່ຕື່ອໄຣນໍລັນດີ ພາລາດີເທິນໂທໂບລ້ອມໄວ້ທັງໝາດ

ຂະແໜເຕີຍກັນ ຂາຣລັນດີກີເປັນພື້ນທີ່ຂອບຂຸ່ນທີ່ສຸດແທ່ງທີ່ນີ້ຂອງເຍ່ອມນີ້ ດັນນັ້ນຈຶ່ງໄໝແປລັກເລຍທີ່ຜູ້ຄຸນລົງຫລັກປັກສູານອີຍ່ທີ່ນີ້ມາທຸລາຍພັນປີເທິນໄດ້ຈາກຮ່ອງຮອຍທີ່ທີ່ໄວ້ ທີ່ນສລັກຮູປັນໂກລເລີນໄດ້ນີ້ອາຍຸ 4,000 ປີ ເປັນພຍານຍື່ນຍັ້ນວ່າຄາດນາບຣິເວັນນີ້ແຍຍມີກາຣີຕັ້ງຕິ່ງຈຸ່ານມາເນື່ອນ່ານຍັ້ນໄປເຖິງຍຸດທິນກລາງ

ຕ່ອມາ ພາຣົມກີເຄຍພຳນັກໃນຂາຣລັນດີຍ່າງສຸຂສຶບຍາ ເດີມທີ່ຈັກພຣຕິຈູ້ເລີຍສ ສີຂາຣ ພິມີຕິດິນແດນນີ້ໄດ້ຈາກພາກເຄລົດ ແລະກີຂາຣໂຮກັນເຂັ້ນກັນທີ່ນີ້ໄວ້ເຂົາມາຍັ້ງຂາຣລັນດີເປັນກາຣເຮົ່ມຕິດັ່ນອຽມເນີຍມອັນສືບທອດຍາວານາ ມີກາຣົລິຕິເທົ່າວຸ່ນໃນຫຼຸບເຂາແດບລຸ່ມແມ່ນໜ້າບລືສ ເຮື່ອຍມາຈຳກັງແຮກຂອງສຕວຮະ ທີ່ 20

ບລືສົກວາເປັນເຊື່ອກຸມົມີກາດເນື້ອທີ່ 370 ຕາຮາງກີໂລເມືຕຣ ພື້ນທີ່ທາງຕະວັນຕົກຕິດແມ່ນໜ້າຂາຣ ທາງຕະວັນອອກຕິດຮັງໄຣນໍລັນດີ ພາລາດີເທິນ ແລະທາງໄດ້ຕິດກັບຝົ່ປ່ເຄລ ແພ່ນພັບແນະນໍາກາຣທ່ອງທ່ຽວ

ແນວຄົດໃນພົວສົກທີ່ເປັນພື້ນທີ່ຄຸນຄອງອາຍຸແລະສຳຄັນທີ່ມີແຮບພື້ນທີ່
ທີ່ນີ້ມີພື້ນທີ່ກັບມືອນນີ້ທີ່ເປົ້າກັນເກົ່າຍ່າຍແລະວັນ
ເຊີມນາກທີ່ໄວ້ໄລ່ເຂອງຫຼູນເສົ່າມີວັນທີ່ 26 ພຸດຍາກມ ນີ້ມີພື້ນທີ່
ທີ່ກ່າວແຮກທີ່ຮ່ວມຫຼຸມທີ່ມີອຸ່ຍ່ວັຍ ໃຫ້ເປັນແຫ່ງທີ່ເຍີວ່າທີ່ຄວາມເຫັນທີ່ນີ້
ປະະທາງສູງທີ່ 310 ດັວກຕາກາທີ່ໄດ້ມາ

ຈະບຽນຍອຍ່າງໆນໍາດີນີ້ໃຈດຶງ “ອາກາຄແບບແມດີເທືອຮົ່ວເຮີຍິນ” “ເນີນເຫາ
ລົດທັ້ນ” ແລະ “ສ່ວນຜລໄມ້ທອດຕົວກວ້າງ” ດີນທີ່ເປັນຂັ້ນທີ່ມີປຸນ
ທໍາໄຫ້ບລືສົກວາມີເອກລັກຊັດ ກລ້າຍໄມ້ນ້ານາພັນອຸ້ນສະພັບຈິງ

ແຕ່ພື້ນທີ່ບຣິເວັນນີ້ໄໝໄໝມີປະເທດວັນແນວດຳນາມຕາມອຽມຫາດີ
ໄຮກາຮແຕະຕ້ອງ ມານຸຍົມເປັນຜູ້ກ່ອງປຸກກ່ອງຮ່າງຄານບຣິເວັນນີ້ ເຂດສ່າງວານ
ເຊີມແທບລືສົກວົງມີປະເກາຮົງ 111,000 ດັວກ ແມ່ນສອງເນື້ອງທີ່ອ
ຂັ້ນຄົດ ອົງແບບົດແລະບລືສົກສະເຫລືດ ຄວາມທາງແນ່ນປະເກາຮ 310 ດັວກ
ຕ່ອດຮາງກີໂລເມືຕຣ ຈັດວ່າສູງກວ່າຄ່າເຈລື່ອຂອງເຍ່ອມນີ້ທີ່ປະເທດ
ແລະກີສູງກວ່າເຊີມແທບລືສົກວົງມີປະເກາຮົງ

ໃນດ້ານກາຮອນຮັກຊັດຫາດີ ບລືສົກວາໄມ້ມີໄປປີເຕັມ
ເນື່ອເທີບກັບເຊີມແທບລືສົກວົງນີ້ ມາດກາຮັກໜາພັນອຸ້ນພື້ນທີ່ສັດວັນ
ດຳເນີນມາເປັນເລານານແລ້ວພື້ນທີ່ບ່າງສ່ວນເປັນເຂດອຮັກຊັດຫາດີ
ດີວ່າເນື້ອທີ່ຮ່ອຍລະ 43 ເປັນພື້ນທີ່ຄຸນຄອງມາກ່ອນຂັ້ນທະເບີນນຽມອູ່
ໃນເຄືອຂ່າຍເຫັນສ່າງວານເຊີມແທບລືສົກວົງມີປະເກາຮົງ

ເທົດເລີ່ມ ໄຣນໍຢາຣົດແລະໂຢລແກຣ ເຊີດ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະວຽວ
ສິ່ງແວດລ້ອມອົບຍາຍເສົ່ມວ່າ “ແຕ່ເຮົາກີທຳໂຄຮກກາຮອນຮັກຊັດຫາດີ
ຊຸມຂັ້ນເນື້ອງຕົວກວ້າງ” ພັນອຸ້ນສຸດຕົວຈຳນວນທີ່ນີ້ເປັນບັນທຶກວ່າພັບໃນເຂດບລືສົກວາ

© ເຄຫເລີ່ມ ໄຣນໍຢາຣົດ

ເນື້ອນບລືສົກສະເຫລືດ ສ່ວນທີ່ນີ້ຂອງເຂດສະວັນເຊີມແທບລືສົກວາ

อาศัยอยู่ในเมืองจริง ๆ เช่น นักการค้าวุ่น จิ้งเหลน ต้างคาวหูหนู ใหญ่ นกแสก และนกปีกบ้าน สัตว์เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของเขตสงวน “เราต้องการประเมินอย่างเป็นระบบว่าธรรมชาติพัฒนาไปอย่างไรในชุมชนเขตเมือง” ไวน์ยาร์ดและเขีกด่าว่าเพิ่มเติมว่า “สิ่งสำคัญคือการสังเกตว่าสัตว์ต่าง ๆ ที่ย้ายตัวมารออยู่ในเมืองเปลี่ยนพฤติกรรมจนต้องพึ่งโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองอย่างไรบ้าง เช่น เรือท่าอาหาร”

ปลูกไม้เอกลักษณ์อย่างไร

แนวคิดนี้เวศวิทยาชุมชนเมืองเป็นทัวใจสำคัญของเขตสงวนชีวนิเวศน์แหล่งน้ำ ไวน์ยาร์ดและเขีกด่าว่า “สิ่งที่ทำให้บล็อกความมีเอกลักษณ์อย่างยั่งยืนคือความหลากหลายอันน่าทึ่งต้นตี่น่าจะ ทึ่งท้องทุ่ง ทุ่นเขา และป่าไม้ ล้านประกอบกันเป็นภูมิทัศน์ แต่เหนือนี้อื่นใดคือการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และความกลมกลืนแบบสันติทักษะชุมชนเมืองที่ทำให้ขันบทແสนานี้วิเศษสุด”

เพียง ชั่วโมงจากสามารถเข้าชมแหล่งน้ำในเมืองบนบล็อกความแหล่งน้ำ “สภาพของที่นี่เทียบกับเขตสงวนชีวนิเวศน์อื่น ๆ ไม่ได้ เขตสงวนชีวนิเวศน์แหล่งน้ำอย่างมุ่งเดินหน้าอนุรักษ์ธรรมชาติและพัฒนาพื้นที่ตามแบบตั้งเดิม เช่น ต้องพึ่งพาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ห้องถ่ายน้ำอย่างมาก” เขายاتบทยว่า “นอกจากนี้ เรายากแสดงให้เห็นว่าการรักษาความยั่งยืนในระบบชุมชนเมืองหมายความอย่างไร”

ระบบเชิงชุมชนเมือง

ชั่งค์ท่อิงแบร์ด เมืองทางตอนเหนือของบล็อกความชีวนิเวศ

ประชากร 40,000 คน คือตัวแบบแห่งความเรียบง่ายใกล้ชิดระหว่างเมืองกับชนบท “ที่เมืองชั่งค์ท่อิงแบร์ดนี้เรารีบมีคิดเรื่องชีวนิเวศน์มาตั้งนานแล้ว” โอมนิกา ค่อนราดกล่าว เธอรับผิดชอบแผนกชีวนิเวศน์และลิ่งแวดล้อม สำนักพัฒนาเมือง ประชาชนที่นี่ตื่นตัวเรื่องป้องกันภัยธรรมชาติกันมาก ค่อนราดเล่าว่า “มีโครงการสิ่งเริ่มพัฒนาและขอทิศทางให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ติดตั้งอุปกรณ์รับแสงอาทิตย์บนหลังคาบ้าน” และมีสหกรณ์ผลิตงานแสงอาทิตย์สู่ที่ไม่มีหลังคาบ้านก็สามารถตั้งขึ้นทั่วในบริษัทที่ให้บริการติดตั้งตามอาคารสาธารณะ โครงการนี้ก่อให้เกิดรายได้ประจำทุกปีและจุใจให้มีผู้เข้าร่วมโครงการมากขึ้น

อีกด้วยอย่างหนึ่งคือพื้นที่กำจัดขยะอุตสาหกรรมในเมืองชีกกาลัยเป็นตัวแบบพื้นที่เชิงพาณิชย์ที่สอดคล้องผลงานกับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โรงงานผลิตไฟฟ้าและความร้อนบริการส่งความร้อนป้อนให้พื้นที่ ชีวนิเวศที่ใช้ผลิตมาจากโรงปุ๋ยหมักของเมืองและเศษไม้จากบล็อกความร้อนแก่บริษัทห้างร้านในพื้นที่รวมทั้งอาคารบ้านเรือนตามชุมชนรอบ ๆ และที่ทำการเทศบาล นอกจากนั้นยังมีการขยายระบบรถโดยสารขนส่งมวลชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก เพื่อให้เด็กนักเรียนในพื้นที่สามารถเดินทางไปโรงเรียนในเมืองชั่งค์ท่อิงแบร์ด และให้เกษตรกรเดินทางไปยังศูนย์จำหน่ายผลผลิตในเมืองใกล้เคียงได้สะดวก

สำหรับบรรดาผู้รับผิดชอบโครงการอนุรักษ์ของบล็อกความยั่งยืนไม่ได้หมายถึงความยั่งยืนทางนิเวศเท่านั้น แต่รวมถึงทางเศรษฐกิจและลังคมด้วย

เยนส์ ลูบาร์ด, ผู้สืบท่อว่าปะจា แดร์ สปีเกล, เยอร์มัน

© Biosphärenzweckverband Bliesgau

ในบล็อกความรัก จัดอบรมหลักสูตรด้านการศึกษาและการรณรงค์สร้างความกระหน่ำใจสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ເສື່ອໂຄຮ່ວທັບມຸຍ

ປະເມີນ ເກົ່າວິຂົນ : ແພລ

© DR

ນຶອຄເຣເຄ, ຍອດເຊາສູງສຸດແຫ່ງເຖິກເຂາກໄວໄດ້ໂດຍເຖິງທີ່ວັນຍຸນົມທີ່ກັນຊຸມເຂາກທີ່ບົດບານສຸດພຽງແນ່ນາ

ຝຶນປ່າກວ້າງເຂົ້າວິຈຸ່າວຸ່ມສູງເສີຍພໍາຄວບຄລຸມເຂດສ່ວນ
ສົມຜົມທະນີນຶອຄເຣເຄໃນຮັ້ງເມົາລັບທາງຕະວັນອອກເນື່ອງເທິງເຫຼືອຂອງ
ອິນເຕີຍ ນຶອຄເຣເຄເປັນຍອດເຂາກທີ່ສູງທີ່ສຸດຂອງເຖິກເຂາກໄວ ຕັ້ງອູ່
ເທິງອະຕີຕົ້ນທີ່ເຖິງພື້ນສູງຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງເຖິກເຂາກໄວ ຕັ້ງອູ່
ທີ່ອະຕີຕົ້ນທີ່ເຖິງພື້ນສູງຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງເຖິກເຂາກໄວ 1,418 ເມຕຣ ຕີ່ມີເປັນຮະບນນີ້ເວັດທາງ
ອຮຽມຂາດທີ່ທີ່ບໍລິສຸດທີ່ແລະມີກຸມືກັດຕົວ ເຖິກເຂາກທີ່ມີພື້ນທີ່ສູງ
ທີ່ນີ້ຕົ້ນທີ່ເຖິງພື້ນສູງຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງເຖິກເຂາກໄວ ພື້ນທີ່
ນີ້ຕົ້ນທີ່ເຖິງພື້ນສູງຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງເຖິກເຂາກໄວ ເລືອໂຄຮ່ວ
ເລືອດາວ ແລະຂະນີ ອົກທັກລັງໄນ້ທາຍາກຂຶ້ນມີທາລະພັນຮູ້ທີ່ຍັງໄມ້ໄດ້ລໍາຈວງ
ນອກຈາກນີ້ ນຶອຄເຣເຄຍັງເປັນແຫ່ງພັນອຸກຮົມທີ່ສ່ວນພື້ນຕະຫຼາດສັນ
ທີ່ທາຍາກ ຮວມທັກສຳປ່າວິນເດີຍ (citrus indica) ຂຶ້ງຈາກໃຫ້ດັດພັນຮູ້
ເພື່ອຜົດລັ້ມຈຳນ່າໄປໃນເຂົ້າພາແນຍີ

ນຶອຄເຣເຄຂຶ້ນດັ່ງອູ່ໃນພື້ນທີ່ທ່ານໄກລເພິ່ນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກທ້າໄປ
ໃນໜາກປະເທດເມື່ອເດືອນພດຸ່ມກາຄມທີ່ຜ່ານມາ ນອກຈາກນຶອຄເຣເຄ
ແລ້ວອືນເດີຍຢັ້ງມີເຂດສ່ວນສົມຜົມທະນີລົກສອງແທ່ງໄດ້ແກ່ປໍຈາມເຮົາ
ໃນຮັ້ງສົມຍີປະເທດທາງຕອນກລາງແລະລົມລືປາລໃນຮັ້ງໂອຣິສາຂຶ້ນອູ່
ທາງຕະວັນອອກ ຮວມອູ່ໃນພື້ນທີ່ໄທມ່ 22 ແທ່ງ ທີ່ຢູ່ເນັດໂກເລືອກໃຫ້
ເຂົ້າວ່າມເຄືອຂ່າຍເຂດສ່ວນສົມຜົມທະນີລົກສອງທີ່ໄດ້ແກ່ປໍຈາມເຮົາ
ສົມຜົມທະນີທີ່ເຂົ້າວ່າມເຄືອຂ່າຍເຂດສ່ວນສົມຜົມທະນີລົກສອງທີ່ໄດ້ແກ່ປໍຈາມເຮົາ
ທ້າວຸນທົງປົນ

ເສື່ອໂຄຮ່ວສັດໍ ແອນທີ່ໄລປ່າສິ້ນ ກຣະຮອກຍ້າຍ ຈຣະເພັ້ນທີ່ຈົດ
ອິນເຕີຍ ກວາງ ລົງທັນ - ແກ່ລ້ານີ້ເປັນເພື່ອຍັງວ່າຫອງ
ພັນຮູ້ສັນຍົກທີ່ຈົດຂໍ້ອັນຍືນເອົາເຮັດ ບ້າມກົງສີ ແລະສົມລົບປາລ
ຫຼັບຮົກເກຣມທີ່ເຫັນການກາລີໃນອິນເຕີຍທີ່ສາມແກ່ທີ່ເວັງທີ່
ກາຮລັບສົມຈາກທານຫາຕົວທີ່ເວັງກັນກົມກອງສົກຮັດຕັ້ງເຕີມ
ຂອງຄນອຍູ່ປ່າແລະອຸນົມເໝັ້ນຮູ້ພື້ນແລະສັງເປົ້າປ່າໄປສ້າງ
ໃນຫັນເຕີຍກັນ

ຄາດວ່າສັນນະໃໝນນີ້ຈະສົງຜລອຍ່າງມහາຄາລຕ່ອກກາ
ອຸນົກຍົກແລກກຳກັບດູແລເຂດສ່ວນເທລ່ານີ້ເພື່ອແສວງທາສົມດຸລີທີ່ດີ
ຮະຫວ່າງການພັດນາມນຸ່ມຍົກກຳການພັດນາເຄຣ໌ຈຸກົງ

ຄວາມທ້າທາຍທີ່ເຂດສ່ວນສົມຜົມທະນີສ້າມແທ່ງຂອງ
ອິນເຕີຍດ້ອງເພື່ອຍົງຕີ່ການສ້າງຄວາມສົມດຸລະວ່າງກົງຈົກກົມ
ມນຸ່ມຍົກກຳການຮັກຈາສາມພວດລົ້ມ ຂຶ້ງນັບເປັນຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ
ຂອງໂຄຮົມມນຸ່ມຍົກກຳບ້າມສົມຜົມທະນີຍຸແນລໂກ ວິໂນີ່ ເຕ ນອຕິບໍລ
ທ້າວຸນທົງປົນຮົກເກຣມທີ່ໄດ້ຮັບເກີຍຮົດ
ອຍ່າງສູງແລ້ວ ກາຮົ້ນທະເບີຍນຶອຄເຣເຄໄວໃນເຄືອຂ່າຍທ່າໂລກຍັງ
ຂ່າຍໃຫ້ເຈົ້າທ້າທີ່ທ້ອງຄົນໄດ້ກັນພບດ້ວຍວ່າຜູ້ຄົນທີ່ອາດຍືໃນພື້ນທີ່ຈະ
ພັນນາຄຸດນາພົວມືພວມກັນສ້າງເສົ່າມສົກພວດລ້ອມທາງຮອຮມຫາຕີ
ໃຫ້ເຍື່ອມໄດ້ອ່າຍ່າງໄວ

ທ້າວຸນທົງປົນຮົກເກຣມທີ່ໄດ້ຮັບເກີຍຮົດ
ຕ່າງປະເທດເປັນປະໂຍນທີ່ນຶອຄເຣເຄຍ່າງນາກ ເຂົ້າວ່າງການຂົ້າວິຈຸ່າວຸ່ມ
ທະເບີຍທັງກຳລ່າງຈະມີສ່ວນຫ່ວຍໃນການວິຈັຍແລະຈັດບັນທຶກສົມຜົມ
ກຸມືປະເທດ ຮະບນນີ້ເວັດ ຄວາມທຳກຳທາງອອນດູກຮົມແລະສາຍເຫັນຮູ້
ພື້ນສູງຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ສຸດ
ອຍ່າງຍິ່ງຍື່ນຂຶ້ນດຳເນີນກາຮອງໆແລ້ວ

ຜລກາສໍາວັດທາງພົກຄະສາສຕ່ລົງຂອງອິນເຕີຍພບວ່າວ້ອຍລະ
10 ຂອງພື້ນຕະຫຼາດໃນນຶອຄເຣເຄເປັນພັນຮູ້ທາຍາກທີ່ໄກລສູງພົນຮູ້

นักวิทยาศาสตร์เกรงว่าการที่มนุษย์เข้าไปแทรกแซงมากขึ้นในบริเวณซึ่งจัดเป็นแหล่งธรรมพันธุกรรมจะกระทบต่อสมดุลธรรมชาติของดินที่อยู่ การตัดไม้ทำลายป่าและทำไร่เลื่อนลอยที่กินบดีเวกกว้างทำให้ดินพังทลาย และการทำสวนส้มขนาดใหญ่เพาะสายพันธุ์เพื่อการค้าในบริเวณใกล้กับเขตสงวนก็ย่ออมความหลากหลายทางพันธุกรรมด้วย

เขตแกนกลางของน้ำอโศกครอบคลุมเนื้อที่ 47.48 ตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของแม่น้ำลำธารหลายสายซึ่งมีน้ำไหลตลอดปีได้แก่ แม่น้ำชีมชัง กานول นุจิ ดาเริงและร่องติดแหล่งท่องเที่ยวใหญ่เช่นสวนที่สุดแห่งหนึ่งในพื้นที่นี้คือถ้ำลิซูบันเงี้ยวผาเนห้อฝั่งขวาของแม่น้ำชีมชัง คนท้องถิ่นเรียกว่าดูบากโกลหรือถ้ำค้างคาว ถ้าแต่งนี้ลึกเป็นอันดับสามของอินเดียมีอักษรหลักภาษาไทยในแหล่งน้ำด้วยความหมายเชิงยังต้องสำรวจให้ครบถ้วนต่อไป

© Vipin Vyas

ปัจмарี ศือที่บูร์ขอสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกว่า 50 ชนิด นก 254 ชนิด สัตว์เลี้ยงคุกคาน 30 ชนิด และฝีเลือก 50 ชนิด

ปัจмарี แหล่ง涵養และแหล่งพุทธศาสนา

เขตสงวนชื่อมงคลปัจмарีตั้งอยู่ใจกลางอิมเดีย ประกอบด้วยอุทยานพีชและสัตว์ป่าสามารถแท่งศือ โบรี สัตตประ และปัจмарี เขตชื่อมงคลนี้เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์เลือกอิรุ่งสัตตประอยู่ในพื้นที่ใจกลางรวมทั้งสถานที่ทางศาสนา เช่น โบสถ์ปัจมารีซึ่งอิงคุณเดียวกับกษัตริย์ที่เป็นกษัตริย์ที่สำคัญของการก่อตั้งทั้งภาคร่วมกับสัตตประที่เป็นกษัตริย์ที่สำคัญที่สุดของเขตสงวนแห่งนี้

ด้วยนำตกลดเหล้นเป็นขันสำหรับ แลโดยรอกผาสีที่ตั่งลงสู่พื้นที่น้ำรายล้อม รวมทั้งป่าไม้ลักษณะไม้พะยอมหนาทึบเขียวสดตลอดปีแทรกสับกับดงไผ่ป่า ปัจมารีจึงเป็นวรรคอันแท้จริง

ของนักพุทธศาสตร์และนักธรรมไทย อีกทั้งเป็นแหล่งโบราณคดีอันล้ำค่าโดยมีภาพเขียนสีตามแผงทึนภายในถ้ำ บางภาพคาดว่ามีอายุถึง 10,000 ปี นอกจากนี้ปัจมารียังมีความสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับผู้ชาวาริกและบุญชาวยืนดูที่หลังไฟลามชุมนุมกันทุกปีเพื่อร่วมงานฉลองเทศกาลสำคัญสองงานของอินเดีย มหาศิวาราตรี (ในเดือนมีนาคม) และนาคปั้ญจมี (ช่วงเดือนกรกฎาคม–สิงหาคม)

ปัจมารีมีป่าต่างชนิดกึ่งเจ็ปประเภทเป็นที่เขิดหนาชุดทั้งป่าเขตร้อน ป่าดิบชื้น ป่าแห้งแล้ง และป่าเขากึ่งเขตร้อนภูมิอากาศเขตมรสุมที่มีลมฤดูเรือต่อความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณ dracon น้ำแข็งใหญ่ติดต่อกันและทุกเขาร่วมเข้าร่วมงานน้ำตกที่ชื่อความเชื่ออย่างเฟริร์น กล่าวไว้มีและสมุนไพรหายาก สำรวจพบเฟริร์นและพืชในคราบลูฟีร์นถึง 71 ชนิดรวมทั้งพืชดอก (พืชที่มีดอก) อีก 1,190 ชนิด

ป่าที่ในปัจมารีเป็นดินที่อยู่อันสมบูรณ์แบบของสัตว์ป่านานาชนิด นอกจากเสือโคร่งยังรวมถึงเสือดำ หมูป่า เก้ง ลิงกัง และจะระเข้ ภายในอาณาเขตนี้เป็นที่อาศัยของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกว่า 50 ชนิด นก 254 ชนิด สัตว์เลี้ยงคุกคาน 30 ชนิด และฝีเลือก 50 ชนิด

ในเนื้อที่รวม 4,926 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้าน 511 หมู่บ้านซึ่งการเกษตรเป็นแหล่งรายได้หลัก การรุกป่าทำลายป่าและความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์บ้านคุกคามเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของเขตสงวนแห่งนี้

นายัน ชิงท์ ดันกรียัล ผู้อำนวยการพื้นที่เขตสงวนชื่อมงคลปัจมารีกล่าวว่า “การยอมรับระดับนานาชาติโดยชื่นชมเป็นพื้นที่ของเราร่วมในเครือข่ายทั่วโลกจะทำให้เราได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นต่อการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ช่วยให้เราค้นพบวิธีการใหม่ๆ ในการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

เจ้าป่าแห่งสิมิลีปอล

เขตสงวนชื่อมงคลสิมิลีปอลเป็นพื้นที่ล่าสัตว์ของมหาราชาแห่งมรุรัฐปัญจายะประกอบด้วยเขตภูเขาพันธุ์สัตว์ป่าสิมิลีปอลและป่าสงวนนาโนโนและสัตว์ไก่เขี้ยที่ตั้งอยู่ติดกันกับสถานที่ตั้งรวม 5,500 ตารางกิโลเมตร โครงการบริหารจัดการด้วยมาตรการคุ้มครองอย่างยั่งยืนภายใน “โครงการเสือโคร่ง” ของรัฐบาล

อินเดียทำให้จำนวนเลือโครังในเขตอนุรักษ์เลือโครังสิมิลีปัลที่ลดน้อยลงกลับเพิ่มขึ้นมากถึงเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรเลือโครังในรัฐโบริสลาชีงอยู่ช้าผ่านต่อวันของการอินเดีย

สิมิลีปัลซึ่งได้ชื่อตามต้นฝ้ายใหญ่ที่สูงของทางที่นี่ก็เป็นห้องทดลองปฏิบัติการมีชีวิตสำหรับนักวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมระบบ Nevachongพื้นที่นี้มีทั้งป่าทึบ ทุ่งหญ้า และพื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งเป็นที่นิ่งที่อยู่ของช้าง เสือดำ แอนทิโลปสีเขียว กระรอกยักษ์ และจะระเข้ น้ำจืดอินเดีย นอกจากเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของเลือโครังรวมทั้งเสือโครังสีดำที่หายากแล้ว ยังเป็นถิ่นของกล้วยไม้ 94 ชนิดและพืชอีกกว่า 3,000 ชนิด

ขณะผ่านพื้นเมืองชั้นมืออยู่ราว 73 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมดประมาณ 450,000 คน ยังคงพัวพันกับการทำเกษตร การล่าสัตว์ และหากของป่าแต่ต้องหาราปได้เสริมอีก ด้วย หมู่บ้านชนเผ่า 75 หมู่บ้านตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอนุรักษ์พันธุ์เลือโครัง มีทั้งคนทั้งปศุสัตว์อยู่ใกล้ชิดกับพืชและสัตว์ป่า จึงไม่แปลกที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ต้องเผชิญปัญหาความชัดแยกระหว่างมนุษย์กับสัตว์อยู่เนื่อง ๆ

อาร์. นาคราชา เรดตี หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์ป่าโบริสลาชีงควบคุมดำเนินการเขตส่วนชีวนิภูมิหลักสิมิลีปัลกล่าวว่า

“ปัญหาที่ท้าทายที่สุดของเรารือต้องคุ้มครองสิทธิ์ด้วยเดินของคนอยู่ป่าควบคู่กับอนุรักษ์พืชและสัตว์ป่า การเขียนทะเบียนสิมิลีปัลเข้าร่วมเครือข่ายระดับโลกจะทำให้เกิดประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์และนุ漉การ ตลอดจนช่วยได้มากในการวิจัยระบบนำเวส รวมทั้งงานด้านฝึกอบรมและติดตามผล”

นอกจากการให้คำแนะนำ เรดตีหวังว่าการเขียนทะเบียนครั้งนี้จะ “นำมาซึ่งเบินสนับสนุนจากภูมิภาคผ่านกอบกุ่มทุนอุดหนุนที่สามารถส่งเสริมการทำงานในท้องถิ่น ช่วยประสานโครงสร้างของท้องถิ่น และสร้างกลไกด้านการเงินที่มั่นคง”

ในมุมมองของเบลินดา ไรท์ ผู้อำนวยการบริหารสมาคมคุ้มครองสัตว์ป่าและพรมนพิชของอินเดียเห็นว่า “ประโยชน์ที่เขตส่วนได้รับจากการเข้าร่วมในเครือข่ายระดับโลกคือด้านการเมืองเป็นหลัก ฐานะอันเป็นที่ยอมรับระดับโลกจะทำให้รู้บาลห้องกีนของรัฐโบริสลาชีงและมั่นคงเพื่อการคุ้มครองและบริหารจัดการเขตอนุรักษ์พันธุ์เลือโครังทั้งสองแห่งนี้มากขึ้น และในทางกลับกันก็จะช่วยพัฒนาสภาพพื้นที่ให้ดีขึ้น”

สิริราช สิงห์ ผู้สื่อข่าวอินเดีย

© Aarti Kanisetty

“โครงการเลือโครัง” ช่วยเพิ่มประชากรเสือโครังในสิมิลีปัลที่กำลังลดน้อยลง

© Marc Patry

แหล่งบ่อมรักโกลเด้นคาร์บันด์ (บังกลาเทศและอินเดีย) ถูกพายุไซโคลนอีคิวท่าลายพินาคเนื่องเดือนพฤษภาคม 2007

ຖົມອາກາສເປີ່ຍນແປລງ ຄືອກ້າຍໄກສັຕິວຄຸນ

ຮຽນທີ ພຖາເບື້ອຍຊຸດ : ແປເ

ເສີຍພ ເທິກ ເໜືອ ໃນບູກີດ ບາດ ພຶ້ມທີໃນປະເທດອົບໄຕເປີ່ຍນທີ່ທີ່ຫ້ອວນເຂົ້າອ່າຍເພດສວນເຊີ່ວມການກລ້ອງໄວ້ຈະກາຍເປັນ "ຫ້ອງກາດລວກທີ່ນີ້ຮົວສ" ເພື່ອການພັມນາວັນຍໍ່ຢັນ ໄດຍຈະໃຫ້ກ່ຽວຂ້າງເກີດກັນແລ້ວສອນວິທີແກ້ປັງໜຸງມົວມາກາສເປີ່ຍນແປລງ

ຂ່າວໜ່າຍປົມານີ້ອືນໂດນີ້ເຂີຍເປັນເປົ້າຂອງການອົກປ່າຍ
ເຮືອງປັນຫາງຸມີອາກາສເປີ່ຍນແປລງທີ່ໃນແງ່ນາກແລ້ວ
(ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ວີບໄຊ໌ www.unesco.org/courier)

ກວະນໍາຫ່າວ່າມ ດຽວແໜ່ງແລ້ວ ເກະແລະຂາຍຝັ້ງຈມອຸ່ນ
ໃຫ້ນ້າຫະເລ ເນື່ອເພື່ອຍຸກັນກວະເຮືອນກະຈກ ໄຟປ່າ ພື້ນທີ່ທັກທົ່ວປ່າ
ແປລສາກົມເປັນທະເລທຣາຍ ຮະບນນີເວົຄຄູກທໍາລາຍໃນພວິນຕາ ພູດໆບ່າຍໆ ຈຸ່າ
ຄົວໂລກໂຮມຫາຕິດໍາລະບາຍໂທລະໄສເຮົາ ບັດນັ້ນງຸມີອາກາສຕົວປຶກຈາລ
ຮ້າຍຂອງໂຮມຫາຕິບື້ດິດຕາມຫລວກຫລອນໄທເຮ່າຫວາດຜວກເຄີ່ງຂຶ້ດສຸດ

ແຕ່ທີ່ຈີງປັນຫາງຸມີອາກາສແປຣປຣວນກົມໄໃຊ່ຜົວຍ້າທີ່ເພີ່ງ
ເກີດບັນດາລໂທສະແລ້ວສຸມະບາຍຄວາມໂກຮອມໄລ່ເລືອກຫ້າແລະກຳລັງ
ມາທີ່ປະຕູບ້ານເຮົາຮອກ ປັນຫານັ້ນຄຳລ້າຍກັນກຽມໄພ່ອນບັນຫັ້ນ ທີ່
ເພີ່ມສົງຂອ້າຄວາມເຕືອນຍ່າງສຸກາພວ່າກິກກໍານັນຂອງຕົ້ນໄໝໄໝ່ໄທ່
ໃນບັນຄຸນຢືນເລັ້ມເຂົ້າໄປທີ່ສັນນຳບັນຫຼາຍ ຂຶ້ງຄຸນກີຂໍາກະດາຍຕາໂນດ
ທີ່ດັ່ງຂບວະທັນທີ່ໂດຍໄໝແລ້ວ ບັດນັ້ນໄໝຕັນໜັ້ນຍື່ນເລັ້ມຈົນເກີນກ້ອນໜັ້ນແລ້ນ

ບັນເຂົາແລ້ວແລະເກີກຳກຳລັງເຄື່ອງໄຟຟ້າມາຈັດການກັນຄຸນແລະຕັ້ນໄໝ
ຂອງຄຸນ

ຂ້ອມນູລີ່ທີ່ດັ່ນພບຂະແນນີ້ເກີຍວັກປັນຫາງຸມີອາກາສເປີ່ຍນແປລງ
ໄນ້ເຍື່ອງທ່ານແດ່ອຍ່າງໄດ ນັກວິທາຍາສຳຕົກໄດ້ຍືນລັ້ນຄູານາເຕືອນກັນຍື້ນ
ມາກລາຍລືບປີແລ້ວ ຂ່າງຄົດວຽກທີ່ໄໝ່ນມາຄັດວ່າອຸົນຫງຸມີໂລກສູງຂັ້ນ
ເນັ້ນລື່ 0.75 ອົງສະເໜລເຂີຍສ ດັກກັນວ່າກາຍໃນປີ ດ.ສ. 2100
ອຸົນຫງຸມີທີ່ໂລກຈະເພີ່ມສູງຂັ້ນອີກ 1 ດື່ງ 5.8 ອົງຄາ

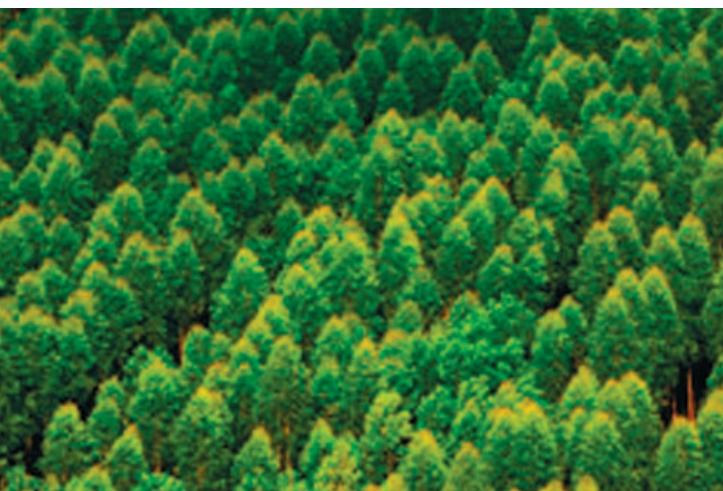
ບາງຄນແຍ້ງວ່າໃນເມືອເທັກໂນໂລຢີຕ່າງໆ ທຳໄທ້ມຸ່ນໜີ
ຕ້ອງປະລົບປັນຫາງຸ່ນວ່າຍືນເຂີນໃນເຂົ້າຂະວິທາຍາ ເຮົາກີຕ້ອງໃຫ້ມັນຂ່າຍແກ້
ປັນຫານີ້ ລາຍຄນເສັນອີທີ່ໃຫ້ແໜ່ນສະຫວັນແສງເພື່ອສະຫວັນຄວາມຮ້ວນ
ອອກຈາກຜົວໂລກ ບາງກີເສັນອີທີ່ເຫັນເຫັນທີ່ສຸມຫາລຸມຸທຣເພື່ອເພີ່ມ
ປົກລົງແພລງກົດອົນພື້ນທີ່ຂ່າຍຍ່ອຍສລາຍຄາຮົບອນ ລະຫວ່າງ ປັນຫາກີຕື່ອ
ກາຮັກແກ້ປັນຫາດ້ວຍເທັກໂນໂລຢີມັກທໍາໄດ້ແດ່ບໍຣາເທາແດ່ໄມ່ອ່າຈເຢີຍາ
ໄດ້ຈົງ ເປັນທາກເຮົາຫ້າຫັນກົດເກີນແລ້ວໃຫ້ຮັກກິນມາລົດຄວາມວັນຫຼວງ

ทำศัลยกรรมกีบคู่แก้ปัญหาได้ไม่ยั่งยืน ผู้นี้ได้กีบผ่านหน้าในเมื่อเราผลิตคาร์บอนมากเกินไปการคันทรัพยากริมใหม่ ๆ ที่ช่วยกักเก็บก้าชส่วนเกินจึงมีใช้ทางแก้ปัญหาที่ยั่งยืน เพราะปัญหามีได้จบแค่กักเก็บคาร์บอนพัน ๆ ล้านตันที่เราราชชี้นั้น แต่อยู่ที่การลดกิจกรรมอันก่อให้เกิดคาร์บอนหรือก้าชยื่นที่มีส่วนทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ก่อร้ายกีบแข็งที่นี่ก็คือเราต้องอยู่ร่วมกับธรรมชาติไม่ใช่การควบคุมธรรมชาติรวมทั้งการบ่อน และมีพื้นที่สีเขียวซึ่งสามารถดูดซับผลกระทบจากกิจกรรมสารพัดของมนุษย์ตลอดจนผลพลอยได้ที่ตามมา

ห้องทดลองที่มีชีวิตเพื่อการพัฒนาอันยั่งยืน

แนวความคิดนี้เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างเขตส่วนชีวนิเวศ ในช่วงที่จัดว่าบ่งเบิกวิถีเชิงงานแล้วนี้ต้องประสบภัยธรรมชาติอย่างแพร่เดินไหว อัคคีภัย อุทกภัย การอพยพผู้คนสังคม และทายนะอื่น ๆ ปัจจุบันหลังดำเนินการมาเกือบสิบปี เขตส่วนชีวนิเวศทำลายลักษณ์ที่สุดในชีวิต นั่นคือปัญหาภัยมิอาณาจักรเปลี่ยนแปลง

© Sinar Mas Forestry and Indonesian MAB Committee Programme

ทิวทัศน์พื้นที่ใจกลางของเขตส่วนชีวนิเวศเหลี่ยม เกียก เครือ บุกิต บาตู

เขตส่วนชีวนิเวศเป็นเครื่องมืออันเหมาะสมเจาะหัวบดและพายามรับมือกับวิกฤตโลกร้อน เฉพาะในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกมีเครือข่ายพื้นที่กว่า 47 ล้านเอกตาร์หรือเท่ากับราบที่อยู่ในร้อยส่วนของทั่วทั้งทวีป ถือเป็นฟองน้ำธรรมชาติที่ช่วยดูดซับก้าชcarbonได้มากมาย ปัจจุบันเรารู้ว่าดีกวาก้าชcarbon ถูกผลิตออกมากมากถึงสามหมื่นสองพันล้านตันและระบบนิเวศตามธรรมชาติดูดซับไว้ได้ประมาณหนึ่งหมื่นแปดพันล้านตัน หาก

ปราบจากฟองน้ำธรรมชาตินี้โลกเราจะต้องเผชิญปัญหาด้านนิเวศที่โหดร้ายยิ่งกว่าที่อึก

นอกจากนี้ เขตส่วนชีวนิเวศเป็นสื่อกันชนธรรมชาติที่ช่วยกันความบันป่าหุ่นว่ายและเลี้ยงอีกทีกของการพัฒนา รวมทั้งยังให้สิ่งแวดล้อมที่สำคัญต่อท้องถิ่น เช่น ทำให้น้ำสะอาด รักษาคุณภาพดิน คุ้มครองลัตต์ป่าและพรมเพียง กระตุ้นการผสมเกสรและระบบการเพาะเมล็ดพืช เป็นต้น รวมทั้งเป็นเครื่องเตือนใจด้วยว่าการพัฒนาจำเป็นต้องควบคู่ไปกับการอนุรักษ์

ประการสุดท้าย เขตส่วนชีวนิเวศทำหน้าที่เป็น “ห้องทดลองที่มีชีวิต” เพื่อการพัฒนาอันยั่งยืน พื้นที่เหล่านี้สามารถใช้สำหรับคิดค้นและทดลองทางวิถีการบรรเทาและปรับตัวรับภัยมิอาณาจักรเปลี่ยนแปลง จากนั้นจึงนำวิถีการที่ได้ผลสำเร็จไปใช้กับเขตส่วนชีวนิเวศที่อื่น ๆ ต่อไป

เตะเรียวปะลอต้ายกแห้วหรือ?

กรณีที่ยกมานี้คือพื้นที่เลี่ยม เกียก เครือ-บุกิต บาตู เขตส่วนชีวนิเวศแห่งใหม่ของอินโดนีเซีย ซึ่งเพิ่งเข้าร่วมเครือข่ายเขตส่วนชีวนิเวศของโลก พื้นที่นี้ตั้งอยู่ในเขตเรียวปะอยู่ในจังหวัดทางภาคตะวันออกของเกาะสุมาตรา มีเนื้อที่ 705,271 เฮกตาร์ ประกอบด้วยพื้นที่หนองบึงและป่าพรุ พื้นที่เหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงอ่างดูดก้าชcarbonที่สำคัญเท่านั้นแต่ยังมีพิธีกรรมและสัตว์ป่าหายากจำนวนมากที่ใกล้สูญพันธุ์ เช่น เสือและช้างสุมาตรา หมีคัน สมเสร็จ และลิงหลายพันธุ์ต่าง ๆ ที่สำคัญของโลก

เช่นเดียวกับเขตส่วนชีวนิเวศอื่น เขตส่วนชีวนิเวศแห่งใหม่นี้มีพื้นที่ใจกลางซึ่งได้รับความคุ้มครองเต็มที่ พื้นที่กันชนซึ่งรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์และพื้นที่ເສື່ອມต่อสัมภានสามารถใช้ทรัพยากรได้ พื้นที่ใจกลางใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำลำคูเพื่อเลี้ยงชุมชนและเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในพื้นที่กันชนและพื้นที่ເສື່ອມต่อ โดยพื้นที่ส่วนหลังนี้หมายความว่าห้ามจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การลักลอบ พันธุ์พืช และการทำอุรきขนาดเล็กอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจและลั่นแวดล้อมในพื้นที่มีความยั่งยืน

แผนบริหารจัดการเขตส่วนชีวนิเวศแห่งนี้จะจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรับมือกับผลกระทบอันเกิดจากภัยมิอาณาจักรเปลี่ยนแปลง ความมั่นคงทางลัทธิล้อมและเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบสร้างสรรค์ ที่สามารถบรรเทาและรับมือกับผลกระทบอันเกิดจากภัยมิอาณาจักรเปลี่ยนแปลง

ที่ว่ามานี้หมายความว่าขบวนนี้สัตว์ป่าและพื้นที่ป่าของเขตเรียวป่าลอดภัย และผู้คนในพื้นที่ที่พร้อมรับการพัฒนาอันยั่งยืนแล้วไปให้เห็นจะไม่ใช่ พื้นที่ป่าพรุเขิงนิเวศในภาคสูมดาจานวน กว่าครึ่งหนึ่งถูกแห้วถางทำลาย ในช่วงปีลับปีที่ผ่านมาบรรดาหนอนบึงต่าง ๆ แห้งขาดลง เพราะการอพยพมาตั้งถิ่นฐานของผู้คนและโครงการการพัฒนาใหม่ ๆ ชุมชนในพื้นที่รู้เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือเขตส่วนชีวนิเวศหลายอย่าง พากเพียรต้องการแค่ทำเลี้ยงครอบครัวแต่ในขณะเดียวกันกิจกรรมทางเลี้ยงชีพเชิงชาวบ้านทำอยู่ทุกวันนี้ก็มีแนวโน้มจะทำให้วันข้างหน้ายากลำบาก

ขณะนี้จึงเป็นช่วงเวลาที่ต้องทำงานร่วมกับชุมชนในพื้นที่ รัฐบาลและองค์กรเอกชนเพื่อพัฒนาแนวความคิดและกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้คนที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศ ปัจจุบันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกำลังหาทางเลือกประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ผู้คนที่อยู่ในและรอบพื้นที่เขตส่วนชีวนิเวศเหล่านี้ เช่น สถาบันวิทยาศาสตร์แห่งอินโดนีเซียกำลังลงทุนวิจัยเรื่องการเก็บเกี่ยวพืชผลในเขตส่วนอย่างยั่งยืนเพื่อนำไปผลิตยา ชุมชนและภาคเอกชนจะร่วมมือกันโดยตรงในการเผยแพร่ เก็บเกี่ยวและวางแผนตลาดผลิตภัณฑ์ติดตลาด “ผลิตภัณฑ์ชีวนิเวศ” ตามที่วางแผนไว้

การแก้ปัญหาภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงมีได้มีเพียงหนทางเดียว ปัญหาอยู่ที่หาทางนี้ต้องอาศัยการแก้ปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคมผ่านกัน เขตส่วนชีวนิเวศอย่างที่ภาคสูมดาจานวนนี้ต้องอาศัยการสร้างสรรค์และผลักดันให้เกิดความเป็นอยู่แบบยั่งยืนไม่ใช่เพื่อแก้ปัญหาภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงเท่านั้น แต่เพื่อทางานเข้าใจโลกธรรมชาติให้ลึกซึ้งด้วย

โรเบิร์ต ลี, นักชีววิทยาด้านการอนุรักษ์
รองผู้อำนวยการสำนักงานยูเนสโกประจำอินโดนีเซีย

© Sinar Mas Forestry and Indonesian MAB Committee Programme

ตัวอย่างการลักลอบตัดไม้ที่ภาคสูมดาจานวน (ประเทศไทย)

© ຄະດີຜູ້ແນ່ງຄາວສາອາດໄວ້ອາຫຼືບເຊີ່ງປະຈຳມູນສໂກ

ຂາກໜູນບ້ານໄປບາດນະກະຈົດກະຈາຍອູ້ທີ່ລະຈົ້າທີ່ໄກແກ່ທີ່ສຸດ
ສ້າງມາດັບແຕ່ຄວິສີຕະວຽຣະທີ່ 3

ລະຈົ້າ : ຕັນແພນກີ່ປະວັດສາຄສຕ່ ກັບຮຽນມາຕີພົບກັນ

ສິນທະາດ ໄກຣົມທີ່ : ແພ

ຈານລ ອານຸ ຈາຈາ ນັກວິຈັຍຂາຍີເຮັດກ່າວຄື່ງກຸມທັດນໍຂອງ
ພື້ນທີ່ອັນເປັນເຖິກເຂົາທີ່ນະຂອລຕົ້ນສູງລັບຂັບຂອນທ່າວາດນາບຣິເວັນ
120 ດາຣາງກິໂລເມຕຣ ໂດຍຍອດທີ່ສູງສຸດສູງປະມານ 600 - 900 ເມຕຣ
ວ່າ “ດູເທີມອ້ານະເລສາບທີ່ມ້ານຕົວເປັນລູກຄົ່ນແລ້ວກິລາຍເປັນທີ່ນ
ທັນທີ” ລະຈົ້າດັ່ງອູ້ທ່າງຈາກກຽມຄົມສັກສັນ ເມື່ອງຫລວງຂອງຂີເຮີຍ
ໄປທາງຕອນໄດ້ປະມານ 30 ກິໂລເມຕຣ ອູ້ໃນຈັງທັດສວິດາຂຶ້ນອູ້ຕິດ
ຂາຍແດນປະເທດຈອງແດນ ດຽງຈຸດທີ່ຮະຫວັງພື້ນທີ່ເປັນແດກຕ່າງກັນນາກ
ພື້ນທີ່ທີ່ນີ້ມີອາກາມໄມ້ຮ້ອນໄມ້ທ່ານວ່າລ່ວມອື້ນທີ່ອາກາມເປັນແບບ
ກີ່ທະເລທະຣາຍ ລະຈົ້າພື້ນເຂົ້າວ່າມເຄຣີອ່າຍເຂດສ່ວນຂໍວມະນຸລທີ່ວ່າລົດ
ໂດຍໃນແພນທີ່ຮູບວ່າເປັນ ‘ຈຸດຕັດທາບຂໍ້ວຸມືສາຄສຕ່’ (Biogeographical
Crossroads)

ທ່ານສູງລະຈົ້າເປັນດີ່ນູ້ຈານຂອງມນຸ່ຍໍມານານນັບພັນປີ
ປັຈຈຸບັນມີຜູ້ອາດຍູ້ກ່າວ່າ 16,500 ຄນ ກະຈາຍອູ້ໃນ 13 ພູ້ບ້ານ
ຄົນເທົ່ານີ້ຍັງທ່ານເກົດກຽມປົນທັກເຊັ່ນເຕີຍວັກບຣພຸ່ຽນ ເຖິນ
ໄດ້ຊັດເຈນຈາກພື້ນທີ່ເພະປຸກແລະຖຸ່ງຄູ້າເລີ່ມສົດວັດທະຍົກແທ່ງທີ່
ເຮັງຮາຍລດທັນລົມຮອບດ້ວຍກຳແພງທີ່ນາຍວາທະຍາກິໂລເມຕຣ ຂຶ້ນ
ກລາຍເປັນທີ່ອາຄີຍຂອງນກແລະກິ້ນກ່າວດ້ວຍ ກາຮປຸກພື້ນທັນ
ແບບສັຍໂບຮາດວັນເປັນເທຸດຜູ້ເບື້ອງໜັກກັບກຳລັງກັບມັງກອນ
ຈຳເປັນຕ່ອງກັບມັງກອນທີ່ສູງແລ້ວວ່າມີກຳລັງກັບມັງກອນ

ລະຈົ້າ ຕັນແພນກີ່ໄກກາທາດອນໄດ້ພ້ອມປະກິເກມີ່ເຮີຍ
ນິ້ມູມທັກນໍສະຍາມເມດຣີໃຈກໍ່ຊຸດແກ່ທັນທີໃນນິ້ມູມກາກນີ້
ວິທີ່ສົງແພນທະເຊອຣມຣມທີ່ສົບກອມພັນນາແລະນຳໄປໃນຮານ
ວັດຖຸມາກມາຍກຳໃໝ່ຂະດສົວນີ້ມາກາກແທ່ງໃໝ່ນີ້ເປັນຕົວອ່າທ
ທັນທີ່ຂອງກາກພື້ນພາກທີ່ທັນແລະກັນຮະຫວ່າຫວຸມແຫ່ງແລ້ວ
ກາທີ່ວັກພາກແລະກາທີ່ວັນພັນຮອມ

ສາພາທີ່ອຸດົມທ້ວຍແຫ່ງນັ້ນແລະຂັ້ນຂໍວາດີນີ້ ທີ່ໄກທີ່ລະຈົ້າ
ຈັດເປັນພື້ນທີ່ອຸດົມສມນູຣົນທີ່ສຸດແທ່ງທັນທີ່ຂອງຂີເຮີຍ ທັນທີ່ໃນສາມຂອງພີ້ຂ
ປະຈຳດືນອັນຫລາກຫລາຍທາໄດ້ທີ່ນີ້ ອາທີ ຕັ້ນມະກອກ ຕັ້ນເວີນຫພລັມ
ແລະໄມ້ຕະກຸລມະເດືອ ຂຶ້ນໃນທ້ອງດືນເຮີຍກວ່າ “ໄມ້ໃນພຣະຄົມກີ່ຮົມ”
ເພຣະປຣກູ້ຂໍ້ອື່ນຄົມກີ່ໂກທ່ານ ນອກຈາກນີ້ຢັ້ງມີ ສາວຕັ້ນພິລິດາຂີໂອ
ອັລມອັນດ ແລະໄມ້ຜລອື່ນ ວັນເປັນກາຮັມຜັນທີ່ທາໄດ້ຍາກະຫວ່າງ
ພີ້ພຣຣນແດນມີເຕືອງເຮົາເນື່ອຍັນກັບແບນອີທ່ວ່ານ-ດູຮັກ ເນື່ອງຈາກກຸງນີ້
ປະເທດທີ່ໄໝ່ຮ່ວມມາການປຸກພື້ນທັນທີ່ກຳໃຫ້ຄົນທ້ອງຖິ່ນມີງານ
ທຳມາຂ້ານານ ເຄົ່ອງບັນນະກອກແລະເຄົ່ອງກະທະເປີເລືອກພິສົດາຂີໂອ
ຂຶ້ນມີອາຍຸເກົ່າແກ່ຕັ້ງແຕ່ລ້ມ້ນໂຮມນັນຄືອຫລັກຈູານບ່ານອກວ່າມີກາຮັມ
ໜ້າມັນແລະສຸ່ລືບຕ່ອກນາມເນື່ອນນານແລ້ວ ປັຈຈຸບັນມີການຕຶກຈາວິຈີ
ເພື່ອໃຫ້ປະໂບຍືນຈຳກັບອັລມອັນດີ່ປ່າສົມ ລູກແພຣ ແລະພີ້ເນພະດີ່ນ
ຫລາຍນີ້ດີ່ຂຶ້ນຮູ້ກັນວ່າມີສຣພົດນັກຈາໂຮກ

ชาลาปรีดีพันธุ์สมัยโบราณ

หากทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์กิ่งไม้ไผ่เส้นห่ออย่างเดียวของลังจัด อาณาบริเวณนี้ยังมีหมู่บ้านโบราณกระจัดกระจายอยู่ มีอยู่ที่เก่าแก่ที่สุดถึงคริสต์ศตวรรษที่ 3 แม้ว่าจะพินาศเสียหายเนื่องจากแผ่นดินไหวเมื่อปี ค.ศ. 749 แต่ก็ยังเห็นเศษชากที่หลงเหลือ พาร์มและบ้านเรือนซึ่งสร้างไว้แล้วคงมากแยกพื้นที่อยู่อาศัยต่างหากจากพื้นที่ทำเกษตรกรรม ทั้งหมดสร้างด้วยวัสดุเดียวกันคือ หิน bazalt

ระหว่างปี ค.ศ. 2003 ถึง 2007 ทีมผู้เชี่ยวชาญชาวฝรั่งเศสบันทึกได้ว่าพื้นที่บริเวณนี้มีแหล่งโบราณคดีไม่ต่ำกว่า 700 แห่ง มีการขุดค้นไปแล้วกว่า 30 แห่งใกล้หมู่บ้านชาห์บาน เพย์ให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของชุมชนสมัยกรีก-โรมันรวมทั้งศาสนสถานและบ้านเรือนอยุคโบราณใน เอนาคตด้านการท่องเที่ยวในลังจัดจึงมีแนวโน้มท่องเที่ยวและอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ทิวทัศน์ที่กว้างไกลและเงียบสงบ ที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีมนต์เสน่ห์ที่ดึงดูดใจคนทั่วโลก

ฟันฟูสมุด

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักของแผนบริหารจัดการลังจัด แผนนี้ร่างขึ้นในปี ค.ศ. 2006 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของซีเรีย ครั้งที่รัฐบาลประกาศให้ลังจัดเป็นเขตอนุรักษ์ธรรมชาติ มีการคิดค้นโครงการเพื่อพัฒนาฟุ่มละบานเรือนโบราณและชาดบปรักหักพังซึ่งถูกทำลายทั้งหมดมาแล้วจึงสร้างใหม่โดยอดทนช่วงหลายปีเพียงเพื่อให้พวากชนผ่านกิ่งเรื่องนี้มาตั้งแต่ทศวรรษ 1970 สำหรับเลี้ยงปศุสัตว์หรือให้น้ำสัตว์และที่ทำงานฝีมือ หน่วยงานรัฐของซีเรียมองสถานการณ์ที่เป็นอยู่อย่างไม่มีหวังนักและกำลังหาวิธีอนุรักษ์ชาติทางประวัติศาสตร์โดยคัดแปลงให้เป็นที่พักนักท่องเที่ยว แผนส่วนหนึ่งคือการอนุรักษ์โบราณบันนที่ร้างสูงแห่งนี้ให้เป็นมัคคุเทศก์และล่ามตามหมู่บ้านบนที่ร้างสูงแห่งนี้ให้เป็นมัคคุเทศก์และล่าม

ขณะเดียวกัน ศูนย์วิจัยประจำสีวีดีกับคณะกรรมการวิชาการเกอเตอร์และมหาวิทยาลัยชั้นนำเดิมที่ร่วมกันสร้างหอดูนกน้อยจากนี้มีการทำลายแล้วบ้างคิดทำโครงการอื่นที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนห้องถังโดยที่คำนึงถึงแล้วแต่ลักษณะการดำเนินการที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่

ทุกวันนี้ปัญหาหลักที่คุกคามสิ่งแวดล้อมในลังจัดคือการที่ไม่สามารถเปลี่ยนปศุสัตว์อย่างไร้การควบคุม คนในพื้นที่เองมีความเห็น

ต่างกัน ฝ่ายหนึ่งสนับสนุนให้รักษาป่าแต่คัดค้านการกำหนดพื้นที่เลี้ยงสัตว์ อีกฝ่ายอยากรักษาป่าแต่ขอไม่ให้จำกัดสิทธิ์การตัดไม้ การท่องศึกษาและกิจกรรมที่ลังจัดเป็นเขตส่วนบุคคลทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะวางแผนบริหารจัดการซึ่งสามารถควบคุมได้ทั้งการตัดไม้และการเลี้ยงปศุสัตว์ อันเท่ากับให้พื้นที่นี้เป็นแหล่งโบราณที่เคารพสักการะสักการะ ไม่ใช่แค่สถานที่ท่องเที่ยว

ญาลา โคดามานี ผู้สื่อข่าวซีเรียเชื่อว่าทุกวันนี้ ไม่ใช่แค่สถานที่ท่องเที่ยว แต่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่ง

© คณะกรรมการวิชาการและนักวิจัยที่ร่วมกันศึกษาและสำรวจ

ลังจัดมีแหล่งโบราณคดีกว่า 700 แห่ง

© คณะกรรมการวิชาการและนักวิจัยที่ร่วมกันศึกษาและสำรวจ

ลังจัดก่อสร้างโดยใช้หินทรายและหินอ่อน

ເມື່ອແຂ່ງມຽດຕາໄລ ກັນເຂດສ່ວນເຊີມກາຕາ ພລານຣວມກັນ

ກຮກກະ ພຖກໍ່ຜະຈຸດ : ແປ້ງ

© Fraser Coast South Burnett Tourism

ເກາະເຟເຊອຣ໌ ປະເທດອອສເຄຣເລີຍ ເປັນເກາະທຣາຍໝາດໃຫຍ່ທີ່ສູດໃນໂລກ

ເກາະເຟເຊອຣ໌ເປັນອຸ່ນໂກຂ້າຍຝຶ່ງດະວັນອອກຂອງອອສເຕຣເລີຍ ເປັນເກາະທຣາຍໝາດໃຫຍ່ທີ່ສູດໃນໂລກປະກອບຕ້ວຍຮະບນໃນເວລ້ອນຂັ້ນຂ້ອນ ຂອງປ່າດີຂຶ້ນ ທະເລສານນ້ຳຈິດບນທີ່ສູງຂຶ້ນຜິດແພາຈາກທີ່ອື່ນຕລອດຈານ ພີ້ຂະແລ້ວດັວກທ່າຍາຂອງອອສເຕຣເລີຍ

ເມື່ອປີ 1992 ເກາະເຟເຊອຣ໌ເປັນເພື່ອກາຍເປັນພື້ນທີ່ທັກ ຂອງເຂດສ່ວນເຊີມພລາກ ແນະດີ ໄດ້ຮັບການຊັ້ນທະເບີນເປັນ ມຽດໂລກຂອງອອກຕົກກົດ ແລະ ມີກູ້ໜາຍອຸທ່ານແທ່ຂ່າຍ ດັ່ງນີ້ “ບາງກຣນີ້ຂຶ້ນພັນນ້ອຍມາກພື້ນທີ່ທັກຈະມີ ຄົນອູ້ອາຄີ່ຍ ໃນກຣນີ້ເກາະເຟເຊອຣ໌ທຸກໆບ້ານເລີກມາກແລະອູ້ຕ່າມ ຂ້າຍຝຶ່ງເທົ່ານັ້ນ” ດຣ. ໂທມ້ລ ຊາພ ທ້ວທ້າຝ່າຍນີ້ເວົາວິທະຍາຕາສຕ່ຣ ແລະຄວາມທຳກຳທາງເຊີມພາຂອງຍູ່ເລົກໂກໃຫ້ຄໍາອົບຍາຍ

ກາຣີທີ່ເກຣທ ແນະດີເຂົ້າວຸມກັນເຄືອຂ່າຍເຂດສ່ວນເຊີມພລາກ ທ້ວໂລກຂອງຍູ່ເລົກໂກຈະທຳໄທກາຈັດກາຣີດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລະກາຣ ທ່ອງເທິ່ງທີ່ເຄຍເປັນອຸ່ນເກາະເຟເຊອຣ໌ເປີ່ຍນີ້ແປລັງໄປອ່າງໄວ້ສຳແຮ້ນ

ເມື່ອເດືອນພຖາກາຄມທີ່ພໍາແນກ ພາກເກຣເໜ່ອຮ່ອງເຊື່ອເປັນແຂ່ງມຽດຕາໄລ້ເຂອງ ອອກຕາດເລີຍມາເຊົ້າແລ້ວປີ 1992 ພາຍເປັນພື້ນທີ່ສ່ວນເລັກຂອງໜີ້ມີມາກາຕາ ແນະດີ່ນໍ້າຫຼັ້ນໃໝ່ ແຂ່ງມຽດຕາໄລ້ເກຣເໜ່ອຮ່ອງເຊື່ອ ມຸ່ງອຸປະກິດຮະບັບນີ້ເສົ້າຂອງພັ້ນທີ່ກໍ່ຫຼັ້ນທະເບີນໄວ້ ສ່ວນເຂດສ່ວນເຊີມພລາກ ກີ່ດໍາເນີນກາຣີທີ່ພູ້ກາພັວດລ້ອມທີ່ຖຸກທຳລາຍເຫັນກັນ ແລ້ວກາຣີຈັດກາຣີ ຕ້ານສົ່ງແວດລ້ອມແລະກາຣທ່ອງທີ່ຍົງຈະເປີ່ຍນີ້ແປລັງໄປອ່າງໄວ້ສຳແຮ້ນ ພາກຮາຍຫາດໃຫຍ່ທີ່ສູດຂອງໄລ້ແຮ່ງນີ້ ?

ດຣ.ຊາພ ຂຶ້ແຈງວ່າ “ແຂ່ງມຽດຕາໄລກຈະວ່າງອຸປະກິດຮະບັບ ນີ້ເວົາຮ່ອມມາດີຕາມທີ່ໄດ້ຮັບການຊັ້ນທະເບີນ ຂະະທີ່ເຂດສ່ວນ ເຊີມພລາກກີ່ດໍາເນີນກິຈກຽມເພື່ອພື້ນພູສກາພແວດລ້ອມທີ່ຖຸກທຳລາຍ ເຂັ້ນກັນ ອັນທີ່ຈົງເຂດສ່ວນເຊີມພລາກມຸ່ງເໜັນທີ່ກັດກາຄວາມ ເປີ່ຍນແປລັງໃນຮະບັນເວົາຂຶ້ນເກີ່ຍພັນກັນກິຈກຽມຂອງມຸ່ນຍິ່ງເພື່ອ ສົ່ງເສີມກາຮັດນາທີ່ຍື້ຍື້ນ”

ກາຣີຈັດກາແຫ່ງມຽດຕາໄລກຈະຮ່ອມມາດີຕົກກົດກາຣີດໍານີ້ເຖິງ ກາຣີພັດນາທີ່ຍື້ຍື້ນເໜືອນກັນໂດຍແນພະກາຮ່ວມທ່ອງເທິ່ງ ດີຂອເຮ ຮາໂອ ຮອງຜູ້ອໍານວຍກາຮັດນີ້ມີມຽດຕາໄລກລ່າວ່າວ່າ “ບັງຈຸບັນສຳຄັນທີ່ສູດຂຶ້ນເປັນ ປັກຫາທ້າທ່າຍດ້ານກາຣີທ່າງໆຈັດກາກີ່ຄືດຕ້ອງມີນີ້ຈຳວ່າກາຮ່ວມທີ່ ເປັນໄປອ່າງໆສອດຄລ້ອມແລະໄມ່ກ່ອໃຫ້ກົດຜລເສີຍຕ່ອງ ‘ຄຸດຄ່າສາກລັນ ໂດດເດັ່ນ’ ຢື່ນທຳໃຫ້ນີ້ໄດ້ຮັບການຊັ້ນທະເບີນເປັນມຽດຕາໄລກ”

ນີ້ມີໄປຮັ້ງແຮກທີ່ແຫ່ງມຽດຕາໄລກຈະເປັນທ່ຽວດູກຮ່າມ ເປັນສ່ວນທີ່ເຂດສ່ວນເຊີມພລາກ “ກີ່ເກີ່ຍນກັນກິຈກຽມທີ່ອຸທ່ານ

แท่นขัติเชเรก์กีติ ในแทนขาเนีย ซึ่งขันทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกและเขตส่วนชีวนิพัลในปี 1981 ทั้งสองอย่างนี้เป็นจุดที่ได้พิชัยและสัตว์ป่าเฉพาะถิ่น มีความโดดเด่น แต่ดูทายา เชเรก์กีติก็คือเป็นระบบในเวคแบบบันของเขตทุ่งหญ้าสะวันนาในแอฟริกาตะวันออกด้วย” คือเรอกล่าวเลริม

การเปลี่ยนแปลงทวีที่ชีวิต

รัสเซล เบรนเน็ท ประธานกลุ่มห้องเรียนเบอร์เน็ทท์ แมรี่ ที่เสนอชื่อเกรท แซนด์ต่อองค์กรคาร์บูเนลโลกอล่าวว่า เป้าหมายหลักข้อหนึ่งของกลุ่มในการยื่นเสนอให้พื้นที่นี้เป็นเขตส่วนชีวนิพัลก็คือเพื่อสร้างความตระหนักร่วมกับผู้คนที่นี่ที่เดียว แซนด์ที่พยายามต่อรองอย่างรวดเร็วพร้อมกับการพัฒนาแบบเมืองอย่างเทินได้ชัด การสูญเสียพื้นที่อนุรักษ์ตามธรรมชาติ การพัฒนาพื้นที่การเกษตรกรรมดีๆ และการเพิ่มผลกระเทศจากมนุษย์ต่อพื้นที่ท่องเที่ยวลดน้อยลง ล้วนเป็นภัยซึ่งอาจคุกคามสภาพแวดล้อมในบริเวณนี้ เขาเชื่อว่าการบริหารจัดการเกรท แซนด์ในฐานะเขตส่วนชีวนิพัลจะช่วยวางแผนให้พื้นที่นี้พัฒนาไปในทางที่ยั่งยืนกว่าเดิม

แม้ว่าพื้นที่เกรท แซนด์จะรับนักท่องเที่ยวตามฤดูกาล ถึง 950,000 คนต่อปีอยู่แล้ว โดยประชากรที่พำนักถาวรมีไม่ถึง

สองแสนคน ประธานกลุ่มกิไม่กังวลกับผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นมากเท่ากังวลกับจำนวนผู้คนที่ย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในถิ่นที่นักมากมาย

เขาอธิบายว่า “ปราบภารณ์ ‘ย้ายไปอยู่ริมทะเล’ ชี้ว่าผู้คนพากันเคลื่อนย้ายไปอาศัยตามพื้นที่ชายฝั่งของอสเตรเลียทำให้ประชากรในพื้นที่เกรท แซนด์ขยายตัวอย่างรวดเร็วพร้อมกับการพัฒนาแบบเมืองอย่างเทินได้ชัด” การสูญเสียพื้นที่อนุรักษ์ตามธรรมชาติ การพัฒนาพื้นที่การเกษตรกรรมดีๆ และการเพิ่มผลกระเทศจากมนุษย์ต่อพื้นที่ท่องเที่ยวลดน้อยลง ล้วนเป็นภัยซึ่งอาจคุกคามสภาพแวดล้อมในบริเวณนี้ เขาเชื่อว่าการบริหารจัดการเกรท แซนด์ในฐานะเขตส่วนชีวนิพัลจะช่วยวางแผนให้พื้นที่นี้พัฒนาไปในทางที่ยั่งยืนกว่าเดิม

ดร.ชาฟ ลรุปว่า “ที่จริงเราเรียกเขตส่วนชีวนิพัลว่าแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนั้น เขตส่วนชีวนิพัลยังใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาโครงสร้าง การทำงาน และพฤติของระบบนิเวศ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม ยังจะเป็นประโยชน์ทั้งด้านธรรมชาติและด้านก้าวคนคลาสสิกศาสตร์”

บทความโดย เลเทีย คานานเดอร์ นักช่าวอาชญากรรม

© Fraser Coast South Burnett Tourism

ใบอนุภัติเชเรก์ต้องห้ามเรือและเครื่องบินเคลื่อนล้อ

ພິເວີອເຕັ້ວນຖຸຮ່າ ເຂດສະຫວຸນ ກື່ສມບູຮກົໍແບບ

© ຍູ່ນັ້ນໂກ / Cabildo de Fuerteventura

ສິນຫະດ ໄດຮົງທີ່ : ແປ້ງ

ນັກກາງກົບລຸ່າ (ຊ້າຍບ່ນ) ນັກອູນກາຮາ ມາໄສ (ຂາກລ້າງ)

ພິເວີອເຕັ້ວນຖຸຮ່າ ເມີນແກະໜົ້າທີ່ໃນນູ່ມູ່ກາກ;
ຄາກຣີ່ຈີ່ທີ່ຂ້ອຍ່ການຈະວັນດາເລີຍໃຫ້
ຂອງປະເທດສະປັນ ເພື່ອໄດ້ຮັບກາງ
ຂຶ້ນທະເບີນເປົ້າຂະດສ່ວນເຊື່ວມານາມ
ຂອງໄລກ ກາຣັດສິນໃຈຂຶ້ນທະເບີນແກະໜົ້າ
ມີພື້ອວຸນນີ້ສາກພະແກ່ລ່າຫັນຮູ້ປາ
ແລະສັງວະກະເລກ່ອດມະສມບູຮກົໍ ຂລອດຈານ
ປາກັບອົງສີ່ແກ້ວດ້ວຍກາທອຮຣນ໌ຈ້າເຕີຂອງກາກ;

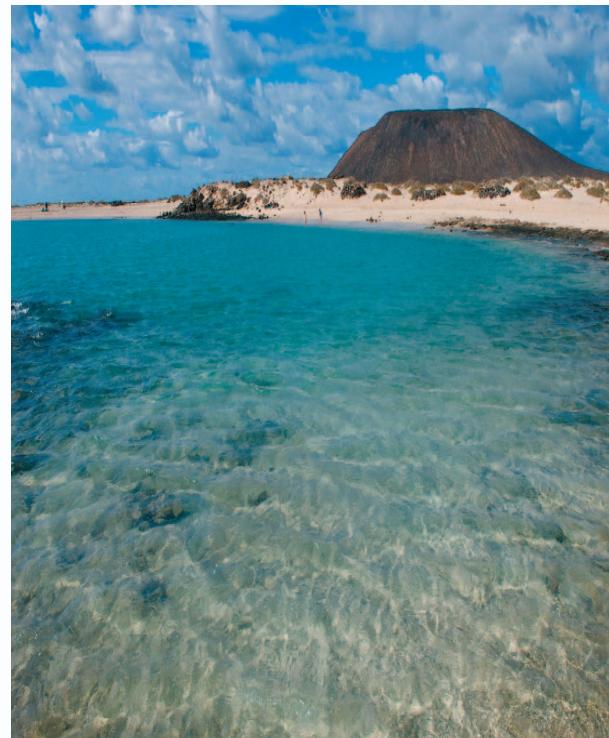
ເຂດສ່ວນເຊີ່ມດັບພຸເວຼວເຕັ້ວນຖຸຮ່າໄມ້ໄດ້ຄຣອບຄລຸມແຕ່
ບຣິເວັນຂາຍທາດເຊິ່ງທອດຍາວທີ່ສຸດໃນໜູ່ເກະແຕ່ຢັງຮ່ວມຄື່ງແນວທະເລ
ໃນວັດມີ 3 ຕຶງ 5 ໄນສະຫະເລຈາກຂາຍຝຶ່ງດ້ວຍ

ແກ່ລ່າຍ່າມດັບພຸເວຼວເຕັ້ວນຖຸຮ່າໃໝ່ປະກອບດ້ວຍຮະບນນິເວົຄລ້າຮັດແບບ
ທັກທະເລທຣາຍ ກື່ບະເລທຣາຍ ດລວດຈົນຂາຍຝຶ່ງແລະພັ້ນທີ່ທາງທະເລ
ເກະພຸເວຼວເຕັ້ວນຖຸຮ່າເຊັ່ນເຂື້ອໃນເຮືອງຂອງຄວາມທລກທລາຍຂອງສັດວົ່ງ
ນ້ຳໃນທະເລ ອາທີ ໂລມາ ວາພສເປີຣົມ ເຕ່າທະເລເຊື່ງວາໄຂ່ບໍ່ທາດ
ແລະອື່ນ ຈີ່ ອົກທັກຍັງເປັນແກ່ລ່າຍ່າມີຮັດຜິວທີ່ນ່າສັນໃຈທີ່ສຸດແທ່ງທີ່ນີ້ງ
ຂອງໂລກດ້ວຍ

© ຍູ່ນັ້ນໂກ / Cabildo de Fuerteventura

© มูนอลโก/ Cabildo de Fuerteventura

เกาะแท่งนี้ได้ประโยชน์จากการความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ปัจจุบันการท่องเที่ยวคือแหล่งรายได้หลักและเป็นอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวดังเห็นได้จากการขยายตัวของ การท่องเที่ยวเชิงล้ำวิทยา ชุมชนบนเกาะพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยบริหารจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ

เกาะฟูเวย์เดเวนทูร์ เป็นเกาะเก่าแก่ที่สุดของหมู่เกาะ

คานารี แห้งแล้งที่สุดและอยู่ใกล้ชายฝั่งแอฟริกามากที่สุด พื้นที่ เกาะทั้งหมดมี 1,659 ตารางกิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถ ขึ้นทัวร์คันโวนน่าประทับใจของทุ่งทะเลที่เป็นขาขอกของภูเขาไฟดังเดิม ชายฝั่งซึ่งยาวกว่า 300 กิโลเมตร และหาดกว้างจำนวนหนึบไม่ถ้วน คือลักษณะเฉพาะอันโดดเด่นของเกาะฟูเวย์เดเวนทูร์ [\[ดูเพิ่มเติม\]](#)

อาหาร มีนออนไลน์, นักเขียนชาวสเปน

ความเปลี่ยนแปลง เชิงสัมสារ्थกับ การอุดมศึกษา

จังคพันธุ์ หาญประดุจ : แป๊ะ

การศึกษาเรื่องอุดมศึกษาที่ได้มาสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ไม่ใช่เรื่องใหม่ให้ฟาร์ รามานูจันทะนี้เป็นคนแรกที่ได้บันทึกไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า “สูตรคณิตศาสตร์ของอินเดีย” ที่เขียนไว้ในปี 1910 ซึ่งเป็นหนังสือที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ รวมถึงวิทยาศาสตร์ทางชีวภาพ ที่สำคัญที่สุดในโลกในยุคหนึ่ง ทำให้เราสามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ไม่ใช่แค่การสอนในห้องเรียน แต่เป็นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การคำนวณภาษี หรือการวางแผนการลงทุน ฯลฯ ที่สำคัญที่สุดคือ การสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่แค่การสอนให้รู้เรื่องราว แต่เป็นการสอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

แนวโน้มดังกล่าวเดียวกันในการประชุมโลกว่าด้วยการอุดมศึกษา ซึ่งยุเนสโกจัดขึ้นในปี ค.ศ. 1998 ทางในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาแนวโน้มเหล่านี้ล้วนแต่ซัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นการประชุมโลกว่าด้วยการอุดมศึกษา ค.ศ. 2009 ซึ่งจัดตั้งสำนักงานใหญ่องค์การยุเนสโกร่วมกับประเทศต่างๆ จึงเป็นโอกาสอีกครั้งที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้นำเสนอช่องทางและปัญหาอุปสรรคใหม่ๆ ร่วมกัน

ประเด็นปัญหาในเรื่องนี้มักซับซ้อนและยากจะตัดสินใจได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้างสถาบันการศึกษา ภาระทางการศึกษา ค่าใช้จ่าย ฯลฯ ที่ต้องคำนึงถึงอย่างไร จึงเป็นเรื่องที่ต้องมีการหารือและตัดสินใจอย่างระมัดระวัง

© Caroline Elfleda

มหาวิทยาลัยแคมบริดจ์ สหราชอาณาจักร : นักศึกษาเข้าแкар์วอร์บีริญาบัตต์

ถือเป็นประโยชน์ส่วนรวมที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและใช้ประโยชน์รัฐอุดหนุนหรือไม่? หรือถือเป็นประโยชน์ส่วนตัวที่เอื้อต่อความก้าวหน้าของส่วนบุคคลและจะได้ผลต่อเมืองที่นักศึกษาเลี้ยงค่าใช้จ่ายเอง? การได้ศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาขึ้นกับฐานะมากกว่าความสามารถหรือ?

การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหลังยุคอุตสาหกรรมทำให้เกิดความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมาก จำนวนผู้สมัครเรียนเพิ่มขึ้นรวดเร็วทุกปี 2007 มีจำนวนนักศึกษา 152.5 ล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2000 ถึงประมาณ 50%

ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนไปเป็นศตวรรษที่ 3 ในประเทศไทยส่วนใหญ่การศึกษาต่อหลังจบระดับมัธยมยังจำกัดวงเฉพาะคนชั้นสูงกลุ่มเล็กๆ ซึ่งโดยมากเป็นผู้ชาย แต่ปัจจุบันอัตราชาย 40 ถึง 50 ของเยาวชนที่ศึกษาต่อมักถือว่าจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ จำนวน

เยาวชนวัยเรียนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั่วโลกเพิ่มจาก ร้อยละ 19 ในปี 2000 เป็นร้อยละ 26 ในปี 2007 ทุกวันนี้ นักศึกษาที่มีจำนวนสูงกว่าเล็กน้อยและคาดว่าต่อไปจะยังสูง มากขึ้นอีก

ถึงกระนั้นอัตราเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาเกิดเพิ่มความไม่เท่าเทียมระหว่างต่างภูมิภาคของโลก เยาวชนในอเมริกาเหนือ และยุโรปตะวันตกได้เรียนต่อระดับอุดมศึกษาร้อยละ 71 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก-แปซิฟิกร้อยละ 26 ในกลุ่มประเทศอาหรับร้อยละ 23 ในเอเชียใต้และตะวันตกร้อยละ 11 ส่วนในแอฟริกามีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้นทั้งๆ ที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว กล่าวได้ว่าเด็กในประเทศแคนทร์แลนด์รายละ kappa ของที่ปรึกษาจังหวัดมีโอกาสเรียนจนจบชั้นประถมน้อยกว่าโอกาสที่เด็กยุโรปจะได้เรียนต่อในมหาวิทยาลัยเลือก

ภายในประเทศเองเด็กบางกลุ่มก็ไม่มีโอกาสเท่าเทียมที่จะได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษา เช่นกัน กลุ่มผู้มีรายได้ต่ำหรืออยู่ในถิ่นท่าทางไกล ชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพ ตลอดจนผู้พิการอาจมีอัตราศึกษาต่ำกว่า หน่วยงานด้านการศึกษางานแห่งพยาบาลทางแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมยิ่งขึ้น เช่น มาตรการจัดสรรงบเงินกู้ยืมเรียน จัดทุนเล่าเรียนสำหรับนักศึกษาที่มีรายได้น้อย จัดโครงการที่ดั้งเป้าหมายทางวัฒนธรรม และจัดสรรงบค่าใช้จ่าย ลูกหลานชนกลุ่มน้อยหรือชนชั้นล่างที่ด้อยโอกาส

แนวโน้มที่น่าวิตกก

เป็นที่ยอมรับมากขึ้นว่าอุดมศึกษาคือกลไกหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่เมื่อจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นมาก รายได้จากการเช่ารัฐยื่อมไม่พอสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นของระบบอุดมศึกษา ผลก็คือมักทำให้ขาดแคลนปัจจัยการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนและห้องบรรยายที่ไม่พอ นักศึกษาต้องเรียนอย่างแออัด ห้องสมุดขาดหนังสือที่ทันสมัย งบประมาณสำหรับการวิจัยลดลง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ขาดหายไป เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องเรียน ห้องบรรยาย ห้องอาหาร ห้องพักนักศึกษา เป็นอุปสรรคสำคัญที่สุดในแอฟริกาประเทศแคนทร์-ละอรา แต่ก็รู้สึกได้เช่นกันในทุกประเทศที่กำลังพัฒนาหรืออยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่ประเทศพัฒนาแล้ว

สถานศึกษาของรัฐชี้งดอย่างงบประมาณรัฐเป็นส่วนใหญ่ ถูกกดดันให้ต้องหารายได้รองรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น วิธีที่ใช้กันมากที่สุดคือเก็บค่าเรียนเชิงใช้ในหลายประเทศที่เคยให้นักศึกษา

เรียนพรีทรีอิ่ฟรี (ประเทศจีนเริ่มใช้ในปี 1997 สหรัฐอเมริกาจัดเริ่มใช้ปี 1998 และออสเตรียใช้เมื่อปี 2001) ประเทศทั่วยุโรปชี้งดอย่างเด็กเรียนอุดมศึกษาพรีเมี่ยมนานแล้วก็กำลังใช้วิธีนี้เข่นกัน นอกจากนี้หลายประเทศในแอฟริกายังใช้วิธีเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งค่าหอพัก ค่าอาหาร รวมทั้งค่าบริการอื่นๆ

◎ OIF

นักเรียนโรงเรียนมัธยมกีวะในกรุงเทพฯ (ประเทศไทย) การขาดงบประมาณสำหรับระดับอุดมศึกษาเป็นปัญหาหนักในแอฟริกา แต่ปัญหานี้ก็กระทบต่อประเทศทุกประเทศ

สถาบันการศึกษารับงานจากสู่ประกอบการมากขึ้น รับทำวิจัยให้บริษัทหรือหน่วยงาน รวมทั้งจัดหลักสูตรแบบเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนความต้องการของภาคธุรกิจในประเทศ นโยบายนี้บางครั้งก็น่าวิตก การมุ่งหารายได้มากเกินไปอาจทำให้กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยเดย์ทำมาตลดด้อยความสำคัญลง หลักสูตรและการวิจัยในด้านมนุษยวิทยาอย่างไม่อาจนำไปใช้เชิงการค้าได้ กิจกรรมภายใต้อาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคม ครอบครัว ศาสนา พิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย ปกติจะไม่สร้างรายได้แต่ช่วยส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางด้านสติปัญญา

นอกจากนี้ แทนที่รัฐจะจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึง เช่นเคยยังกลับเพิ่มงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจการวิจัยที่รองรับการแข่งขัน ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายที่ว่ามาถึงส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและสร้างความแตกแยกระหว่างสถาบันมากขึ้น ทุกวันนี้มหาวิทยาลัยหลายแห่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับอันดับของตนในระดับนานาชาติ

ພລກຮະບດັ່ງກ່າວເທິ່ງທີ່ເປັນພິເຕະໃນຮັບການສຶກສາຂອງການຮັ້ງ
ຊື່ແຕ່ກ່ອນຄືວ່າມ່າວິທາລັບອອນຮັ້ງທຸກແທ່ເທົ່າທີ່ມັນມ່າກິນ້ອຍ

ສາທັບການສຶກສາຂອງຮັ້ງແລະເອກະນາກາແທ່ງກີເພີ່ມສັກສູດ
ດ້ານເຫດນີ້ແລະວິຊາຂີີໄທ້ມາກັ້ນຄືວ່າມ່າວິທາລັບອອນຮັ້ງທຸກແທ່ເທົ່າທີ່ມັນມ່າກິນ້ອຍ
ເຕີຣ໌ຮັ້ງກິຈີ່ສື່ບໍ່ອອນກ່າຍທີ່ກີມາທາງດ້ານເຫດນີ້ ທັ້ງ
ນໍກວິຊາຂີີແລະຜູ້ບໍ່ຮັ້ງກິຈີ່ທີ່ມີຄວາມຮູ້ຮັບຕ້າ ມີຄວາມຄົດສ້າງສ່າງ
ແລະຮັ້ງກິຈີ່ດີວິເຄາະໜ້າ ນອກຈາກນິ້ນຈຳກັດໆເປັນໃນການ
ພັນໜາທ່ອງຖິ່ນກິດຄົມເຮັ້ງດ່ານເຂັ້ມັນ

ໂລກາກິວັດນັ້ນເກີບການສຶກສາເອກະນ

ສາທັບການສຶກສາໂດຍເຈັບອ່າງຍິ່ງໃນປະເທດອຸດສາທ່ານ
ກໍລັງແຂ່ງກັນຕີ່ນັກສຶກສາຕ່າງໝາດໃຫ້ໄດ້ມາກັ້ນ ໃນປີ 2007 ມີ
ນັກສຶກສາກ່າວ່າລົອງລ້ານແປດແລນຄນທ້ວ່າໂລກເລືອກສຶກສາຕ່າງປະເທດ
ນັກສຶກສາຈາກປະເທດຈິນມີຈຳນວນສູງສຸດ [421,100 ດາວ] ຕາມ
ຕ້າຍອິນເຕີຢີ (153,300 ດາວ) ແລະສາທັບຮັ້ງເກາຫີ (105,300
ດາວ) ປະເທດຫຼັກທີ່ນັກສຶກສາຕ່າງໝາດເລືອກໄປສຶກສາ ໄດ້ແກ່
ສຫ້ຮັ້ງເມີຣິກາ [595,900 ດາວ] ສທຣາຂາານາຈັກ [351,500
ດາວ] ແລະຟຣັ່ງເຄສ [246,600 ດາວ]

ໂລກາກິວັດນັ້ນສັ່ງພລກຮະບດັ່ງກ່າວອື່ນດ້ວຍການອຸດມີສຶກສາດ້ວຍ
ຂ່າງທ່ວຽຮ່າງທີ່ຜ່ານມາພບວ່າກະລຸງແລກສຶກສາແລະສາທັບທີ່
ດໍາເນີນການສອນຮັບນໍານາຫາຕີເພື່ອງພູ້ເຂົ້າ ພລຍປະເທດພັນໜາ
ດ້ວຍເວັບໄວ້ທີ່ເວັບໄວ້ເວັບໄວ້ທີ່ເວັບໄວ້ ມີການຕອກລວ່າມີອັນດັບ
ອຸດມີສຶກສາ ຂໍອັດກລົງໂປໂລນຄູ່ເຊີ້ງລົງໜາທີ່ເນື່ອງໂປໂລນຄູ່
ປະເທດອິຕາລີ ໃນປີ 1999 ທຳໄໝຮັບການອ້ອນນຸົມປິບປຸງຄູ່ບັດຂອງ
ກວ່າສື່ບໍປະເທດໃນຢູ່ໂປລອດຄລ້ອງກັນ ປັຈຈຸບັນປະເທດໃນເມີຣິກາໄດ້
ແອຟຣີກາ ເອເຂົ້າຄາຄນີ້ ແລະກຸມົມົາກາເອເຂົ້າ-ແປປີຝົກົກົກໍກໍລັງພຍາຍາມ
ທໍາຂໍອັດກລົງຮ່ວມແບບເດືອກວັນ

ອຸປ່ຽນສໍາຄັນທີ່ຈະສາມາດເທີ່ມເຕີມສາທັບ
ການສຶກສາແລະປົງຄູ່ຈາກຄະລະປະເທດກັນໄດ້ຍ່າງໃຈ ກລິໄກໃໝ່
ທີ່ໃຊ້ຮັບອອນຄຸນກາພະຮັບປະາດີຂອງສາທັບທີ່ສາທັບດ້ວຍ
ກັນເອງີ່ໃຫ້ຄົມກ່າຍທ່າຍງານຮັ້ງ ແລະປັຈຈຸບັນທີ່ຍືດຜົດລັມຄຸນທີ່ອັນ
ທ່ານຍືດຄວາມຮູ້ຮັບສາມາດຕື່ບັດທີ່ໄດ້ຮັບເປັນສໍາຄັນໄມ້ໄຂ້ຍືດເຖື່ອ
ລື່ງທີ່ປັນໄທເຂົ້າ ຄຸນກາພຂອງອາຈາຍຢູ່ສອນທີ່ອັນກາພຂອງທ່ອງລຸ່ມ
ຜູ້ນໍາໃນງານການສຶກສາໄດ້ເຮັມທາງເບີຢັບເທິບພລທີ່ປະເມີນໄດ້ຈາກ

ຄະລະປະເທດແລ້ວ

ພັນນາການທີ່ເດັ່ນຊັດໄດ້ແກ່ ການຂໍາຍາດຕ້ວອ່າງຮັດເຮົາ
ຂອງສາທັບຮັບປະາດີສຶກສາເອກະນ ຂະນະທີ່ແຕ່ເຕີມສາທັບການສຶກສາ
ເອກະນເຄຍມືນທາຫາສຳຄັນລົດມາໃນເອເຂົ້າຕະວັນອອກແລະລ໌ທັງ
ອຸເມີຣິກາ ຖຸກວັນນີ້ສົດຕິການສົມມັດຮັບເຮັດວຽກໃນສາທັບເອກະນຕິດເປັນ
ຮ້ອຍລະ 30 ຂອງທຸກໂລກ ສາທັບເອກະນຄືວ່າມີເປັນຫັງໃຈສຳຄັນຂອງການ
ສຶກສາຕ່ອຸ່ນທີ່ເພີ່ມຂັ້ນຍ່າງຮັດເຮົາ ພລຍປະເທດເຊັ່ນ ບຣາຊີລ ຂີໍ
ແລະຫລາຍປະເທດໃນແອຟຣີກາເຊິ່ງຈຳນວນຜູ້ທີ່ຕ້ອງການເຮັດວຽກຮັບ
ອຸດມີສຶກສາສູງເກີນກ່າວ່າຈຳນວນທີ່ເຮັດວຽກໃນສາທັບຮັ້ງເກາຫີ

ສາທັບເອກະນຈຳນວນນັກສຶກສາທີ່ມີ່ງຮັບກຳໄລໃຫ້ເກີດ
ຄວາມວິຕົກຕື່ນຄຸນກາພທີ່ໄດ້ຮັບຮັບທັງປຸງທາສາທັບທີ່ທໍາດ້າເປັນໂງຈແຈກ
ປະຸງຄູ່ງານບໍ່ຕຽດເຊີ້ນດາຍຕື່ນ ປັຈຈຸບັນການສຶກສາທາງໄກລທີ່ຂໍາຍາດຕ້ວມາກ
ຍິ່ງເພີ່ມຄວາມຈຳເປັນໃນການຮ່ວມມືອະດັບນໍານາຫາຕີ ເນື່ອຈາກອິນເທେରແນັດ
ຊ່າຍໄທ້ສາມາດສອນຂັ້ນປະເທດໄດ້ຍ່າງຫ່າຍດາຍ

© OIF

ຂໍ້ທານກາໄລເຊື່ອນເທິ່ງທີ່ນັກສຶກສາທີ່ມີ່ງຮັບກຳໄລໃຫ້ເກີດປຸງທາທີ່ກໍ່ໄດ້
ດໍາເນີນການໂດຍສາທັບຮັບປະາດີໂລຍ່າໃໝ່ມ່ວ່າສົດຕິການແລະກິດອົບຮົມ ເປີດໂອກາລໃຫ້ພາວກນ
ທ່ານຍົງຕ້ວດຕ້ອງເວັບໄວ້ແລະສື່ບໍ່ຕ້ອງສົດຕ້ອງເວັບໄວ້ທີ່ໄລຍ້ມານິ້ນເທິ່ງ

ຄາດໄດ້ວ່າຈຳນວນຜູ້ເຮັດວຽກຕ່ອງຮັບປະາດີສຶກສາຈະຍັງເພີ່ມຂັ້ນ
ໂດຍຮັດເວັບໄວ້ປະເທດ ປະຊາກນັກສຶກສາກີຈະຍັງຄົງທາລາຍ ນັບຮ່າມ
ນັກສຶກສາກາລົມທີ່ທໍານານແລ້ວ ນັກສຶກສາທີ່ທໍານານນາງເວລາ ແລະ
ນັກສຶກສາຈາກຕ່າງໝາດທີ່ສື່ບໍ່ຕ້ອງກິຈີ່ທີ່ມີຄວາມຮູ້ຮັບສາມາດ
ເປັນທີ່ຂຶ້ນຂອບແນ່ແຕ່ຂະແໜງກິກ່າຍໃຫ້ເກີດປຸງທາທີ່ທໍາທາຍຍ່າງຍິ່ງ
ໂດຍເຈັບສຳຫຼັບປະເທດກໍລັງພັນໜາທີ່ມີຢາຍໄດ້ນ້ອຍ ດ້ວຍຕ້ອງການ
ອາຈາຍຢືນເພີ່ມຂັ້ນຕົມລົດເວລາຍ່ອມທາຍດື່ນຄຸນກາພຂອງອາຈາຍຈຳນີ້
ແນວໃນໜໍາວ່າຍັງຕໍ່ມີ່ງ ສ່ວນກາຮັ້ງກິຈີ່ຈະດູກດັນໜໍາໃຫ້ເປີດໂອກາລ
ທ່ານກາສຶກສາສຳຫຼັບທຸກຄົນທີ່ຕ້ອງການໄດ້ປະໂຍົນ ໂມ່ໄໝເພັະສຳຫຼັບ
ຄົນນີ້ເຈັບທ່ານ້ຳ ແລະ

ບໍລອດຕັນ ໂບລແລກ ຜູ້ສົດຂ່າງຂາວເມີຣິກັນ

Forum

© MDR (Mitteldutscher Rundfunk)

เริ่มต้นสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี

สภาพแวดล้อมที่ดี

อังค์เก็ต หญิงประชุร : แปล

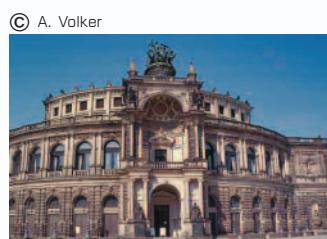
เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ก้าวเดินตามแม่น้ำเอลเบในบุบเพา (ประเทศเยอรมนี) ภูมิภาคนี้อ่องอาจาหงส์ แหล่งน้ำต้นแม่น้ำ เกิดรัฐสัมพันธ์สืบทอดกันมาตั้งแต่ต้นแม่น้ำทำให้ความสมมุติของสายน้ำที่ซึ่งได้รับการอนุรักษ์เป็นมรดกโลก ในฐานะภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติที่หายากที่สุดในยุโรปมาก่อนนี้ สันติสุขในความคิดเห็นของชาวเยอรมัน

สภาพแวดล้อมที่ดี

ภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมของลุ่มน้ำแม่น้ำเอลเบในบุบเพา เมืองเดรสเดนตัดตัวตามแนวแม่น้ำเป็นระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นทุ่งหญ้ารากลุ่ม มีปราสาทปิลพิท์ตั้งเด่นเป็นสง่า รวมทั้งอุทยานและอนุสรณ์สถานจำนวนมากที่บริเวณใจกลางเมืองเดรสเดนซึ่งสร้างมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16 หมู่บ้านเก่าแก่บ้านแห่งยังคงอนุรักษ์องค์ประกอบและโครงสร้างเดิมตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่โดดเด่นได้แก่ สะพานเหล็กนรุ้วันเดอร์ยา 147 เมตร เรือกลไฟและอุตสาหกรรมที่มีมาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 กิจกรรมเชิงงานอยู่

คณะกรรมการมรดกโลกลงมติให้ลุ่มน้ำแม่น้ำเอลเบ

ล้วนลุดฐานะแหล่งมรดกโลก กรรมการ 14 คน ออกเสียงให้ต้อนรับ อีก 5 คนไม่เห็นด้วย และ 2 คน งดออกเสียง

↑ A. Volker
เก็บภาพโดย อ. วอล์ก

กรณีนี้นับเป็นเพียงครั้งที่สองที่เคยมีการยกเลิกสถานภาพของแหล่งมรดกโลก กรณีแรกคือเขตวัดฆาพนรุสที่มีอาหรับในประเทศโอมานซึ่งถูกถอนชื่อไปเมื่อปี ค.ศ. 2007

“ทุกครั้งที่เราไม่อาจปกป้องแหล่งมรดกโลกได้ไว้ได้ เราเกี้ยวใจพอกับประเทศภาคีเสมอ”

มาเรีย อ. เยชุส ชาน เชกุโนโต แตลง เอกอัครราชทูตผู้แทนภาครองประเทศสเปนประจำองค์กรยูเนสโก ผู้ที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก

ครั้งที่ 33 ที่เมืองเชลยญญ ประเทศสเปน เมื่อวันที่ 22-30 มิถุนายนปีนี้ ส่วนฝรั่นเศสโกล บันดาเวิน ผู้อำนวยการศูนย์มรดกโลก

ກ່າວດ້ວຍຄວາມເລື່ອຈຳວ່າ “ກາງກິຈຂອງຢູ່ແລກໂກຕີຂຶ້ນທະບຽນສະບັບຕ່າງໆ ເປັນມຽດກໂລກເພື່ອສ່ວນເສີມກາຣອນຸຮັກໃນໄຊ່ເພື່ອຈະກອນຂໍ້ອຈາກບັນຍື່”

ເນື່ອຂ່າວນີ້ແພຍແພວ່ວ່າດ້ວຍສາරັດຊັນ ຂາວເມືອງກົພາກັນ ໄປຊຸມນຸມກັນທີ່ທ້າວັດພະແນມມາຮີແທ່ງເດຣສເດນເຊິ່ງມີເລື່ອເສີຍງໍ ກ້ອງເລົາ ພຣ້ອມຊູ່ປ້າຍບໍ່ຄວາມ “ຂ່າຍໜ້າຂ່າຍທັນກັກ ເນື່ອງເດຣສເດນ !” ໄວສົຟກັບ ທີ່ເພີ່ມເຂົ້າ ຮັ້ງມັນຕີຄົມນາຄມເຍອມນີກລ່າວວ່າ “ເບີນວັນທີ ແສນເຄົ່າສໍາທ່ັນເດຣສເດນແລະເຍອມນີ້ເຊິ່ງເປັນປະເທດທີ່ທີ່ຄຸນຄ່າ ແກ່ວັດນອຮຽມອ່າງສູງ ມົມເສີຍໃຈສຸດເຂົ້າທີ່ເຮົາດ້ວຍມາດີງຈຸດນີ້ ຮັ້ງ ແຊກໂຂນີ້ແລະເມືອງເດຣສເດນມີເວລາເກີນພອທີ່ຈະປະນີປະນອມກັນ ຢູ່ແລກໂກໃຫ້ດີ”

© Staatische Schlösser, Burgen und Gärten Sachsen

ກົມື້ກັດນົວສັນນອຮຽມຂອງລຸ່ມແມ່ນ້ຳເລົບເບນ ສັກຄ່າດ້ວຍປາສາທປີລິນຫອນເບຣີບນເມືອນມາດູກ ປະຕົບ

ພຣັງກົກ-ວາລເຕອຣ ຂ່າດີນີ່ມາເອວຣ ຮັ້ງມັນຕີທີ່ຕ່າງປະເທດ ກັງລວ່າມີທີ່ຂອງຢູ່ແລກໂກ “ໄນໄຂ່ຢ່າວີ້” ນັ້ນຍັງນ້ອຍກ່າວຄວາມເປັນຈິງ ໂອລາຟ ຊົມເມອັນແນ່ ຜູ້ຍໍານວຍການສ່ວນເວັບນອຮຽມແອຣມັກລ່າວ່າດໍາທີນ ເຊິ່ງເສີຍດສີ່ວ່າ “ຄວາມຕີ່ອັນຂອງເມືອງເດຣສເດນທີ່ໃຫ້ເຍອມນີ້ທີ່ແສນຈະກາຄຸມໃນວັດນອຮຽມຕ້ອງເສື່ອມເສີຍອ່າຍແທ້ຈົບົງ ເຍອມນີ້ ຕ້ອງຂ່າຍທັນກັກໂລກ” ເຊິ່ງເຕີຍກັບເວລາ ມາຮີອາ ສັດັບເກອ ປະດານກຣມມາຮີກາຣແທ່ງໝາດຕີ່ດ້ານກາຣອນຸຮັກໂບຮາມສັດານແລະ ຮັ້ງມັນຕີກະທຽບສິລປະແທ່ງຮັ້ງແຊກໂຂນີ້ ຂຶ້ງກ່າວ່າເດຣສເດນ “ເດີນສູ່ທ່າຍນະທັ້ງ ທີ່ຮູ້ ເປັນວັນອັນມີຄົມສໍາທ່ຽນຮັ້ງຮັ້ງແຊກໂຂນີ້ແລະ ສໍາທ່ຽນເຍອມນີ້ເຊິ່ງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນອ່າຍຍິ່ງຕ່ອງວັດນອຮຽມ” ອັນທີ່ຈິງ ກົງຂັດມາຫລາຍປັບປຸງແລ້ວວ່າວັນນີ້ຈະຕ້ອງມາດີງ

ໂຄຮງກາຣແກ່ວັນເປັນກີ່ຕ້າແຍ້ງ

ເຮືອງຫັກທີ່ຂັດແແງ່ກັນກີ່ຕ້າແຍ້ງສະພາວັດຊະເລີຂ່າຍ

ຂ້າມແມ່ນ້ຳເລົບເບນເປັນໂຄຮງກາຣທີ່ມີມາຕັ້ງແຕ່ທ່າວັນ 1990 ແລະເປັນທີ່ຂ້າວ່າທີ່ໂດຍແຍ້ງກັນເຮືອມມາແຕ່ດັນ ໂຄງກາຣນີ່ຈະສ່ວັງດັນນີ້ເລີນເຂົ້າສົ່ງຕະວັນອົກແລະຕະວັນອົກເຊີຍໃຫ້ເຂົ້າກັບຝຶ່ງເໜືອຂອງເມືອງເດຣສເດນເພື່ອການສ່ວັງສະພານສື່ແທ່ງໃນຕ້າເມືອງຂັ້ນໃນ

ຄະແນກກາຣມມຽດກໂລກທີ່ນີ້ສະພານແທ່ງນີ້ທີ່ເຫດຸຜລ ເພີ່ງພວ່ອຈີ່ເພີ່ມຄອນສັດານກາພແລ່ງມຽດກໂລກຂອງລຸ່ມແມ່ນ້ຳເລົບເບນ ເມືອງເດຣສເດນ ດ້ວຍອົບາຍກີ່ຕ້ອງການສ່ວັງສະພານນີ້ທີ່ໃຫ້ເດຣສເດນ ໄນອ່າຈັກຊາ “ຄຸນຄ່າສາກລັນໂດຕະເດີນ” ຂອງກົມື້ກັດນົວສັນນອຮຽມ ໃນລຸ່ມແມ່ນ້ຳເລົບເບນທີ່ກົດສະພານທີ່ຮະບູໄວ້ເມືອຄັ້ງໄດ້ຂັ້ນທະເບີນ ເປັນມຽດກໂລກ

ເດຣສເດນໄດ້ຮັບກາຣປະກາດໃຫ້ເປັນແຫລ່ງມຽດກໂລກ ໃນປີ 2004 ລັງຈາກເລັນອື່ອໄວ້ລອງປີ ແມ່ວ່າໃນຄວາມຈິງໃນແພີມ ເອກສາຮເສັນຄ່າຂະຈະກ່າວີ້ໂຄຮງກາຣສ່ວັງສະພານແທ່ງນີ້ແຕ່ຮະບູຈຸດທີ່ດັ່ງສະພານໄມ້ຖຸກຕ້ອງ ຕື່ອແຈ້ງໄວ້ວ່າ “5 ກິໂລມິຕຣຈາກໃຈກລາຍ ເມືອງໄປທາບທ້າຍນ້ຳ” ແຕ່ໃນຄວາມເປັນຈິງສະພານທັງອຸ່່ງທ່າງ 2.5 ກິໂລມິຕຣທາງຕັນນ້ຳ

ໃນຄຸດໄປມັນລີປີ 2004 ຜັນໂຄຮງສ່ວັງສະພານຜ່ານກາຣ ອຸນມັດເຊິ່ງທີ່ໃຫ້ອຸປສະກາດທາງກູ່ມາຍທົມດໄປ ແຕ່ກາຣເຮົາມຈັກກົດຕ້ອງເລື່ອນອົກໄປໝາຍຄົງເນື່ອງຈາກຂໍອືດພລາດໃນກາຣ ອົກແບບແລະຕ້ອງສູ້ຄຸດຕ້ອງການມາກມາຍປະກອບກັບເຫດຸກຮັດທ່າງ ກາຣເມືອງໃນເຍອມນັບເລີນແປລັງ ສຸດທ້າຍກົດກລງວ່າໃຫ້ດັລງປະໜາດ ຕັດສິນວ່າໂຄຮງກາຣນີ້ຈະດຳເນີນຕ່ອງປະຫວີໄມ່

ແລະແລ້ວກົດປາກງວ່າເມື່ອເດືອນກຸມພາພັນລີ 2005 ຂາວ ເມືອງເດຣສເດນລົງຄະແນນໄທສ່ວັງສະພານວາດຊະເລີຂ່າຍ ຂະແນນເລື່ອຍ 2 ໃນ 3 ເທິ່ງວ່າຄວາມສ່ວັງແມ່ວ່າຈໍານວນຜູ້ລົງຄະແນນຈະມີເພີ່ງຮ້ອຍລະ 50.8 ເທິ່ງນົກຕາມ ເອກສາຮຂໍອມລູກທີ່ພິມພົບແພີແພວໃນກາຣລົງປະໜາດ ດີກລ່າວ່າເຖິງໜັກເກັນທີ່ກ່ອສ່ວັງພ້ອມທັ້ງແຈ້ງວ່າແບບ ກ່ອສ່ວັງປໍ່ຕ້ອນກາຣອຸນມັດເຮີບຮ້ອຍແລ້ວ ຂຶ້ງໜໍາຍຄວາມວ່າໃຫ້ຄວາມເປັນຈິງກາຣລົງປະໜາດຕີກັ້ນນີ້ມີໃຫ້ລົງຄະແນນໂດຍຕຽງຈາກ ປະໜາຍໃນເຮືອງດັກລ່າວແຕ່ເປັນກາຣຮ້ອງຂອໃຫ້ຢືນຢັນມີທີ່ຂອງຮັ້ງສຸກາ

ປີ 2006 : ເປັນເປົ້າໃນວັນແຮງ

ອ່າຍ່າງໃກ້ຕາມລົ່ງທີ່ຕ່ອນນັ້ນຂາວເມືອງເດຣສເດນໄມ່ຕ່ຽກກັບກົມື້ກັດນົວສັນນອຮຽມ ກົດຕ້ອງການກ່ອສ່ວັງສະພານອາຈຸດຄາມສັດານກາພແລ່ງມຽດກໂລກ

ก่อนเดือนตุลาคม 2005 ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งสะพานยังไม่เป็นที่ทราบและแก้ไข ยูเนสโกจึงประกาศเป็นครั้งแรก เมื่อปี 2006 ว่าสะพานแห่งนี้ไม่เข้ากันกับสถานภาพแหล่งมรดกโลกพร้อมซึ่งก่อให้เดรสเดนออกจากรายชื่อมรดกโลกถาวร ซึ่งสร้างสะพานขึ้นมาจริง ๆ ลุ่มแม่น้ำเอลเบเมืองเดรสเดนถูกขึ้นบัญชีมรดกโลกในภาวะอันตรายพร้อมกันนั้นก็ขึ้นให้มีเรื่องเดรสเดนเล่นוแนวคิดอื่นเป็นทางเลือกที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของแหล่งมรดกโลก

ตลอดหลายเดือนต่อมาสภากเทศบาลและสภากาแฟแห่งภูมิภาคยังต้องเดินทางสำรวจสะพานนี้ มีคำพิพากษาจากศาลหลักทรัพย์แต่ไม่อาจหาทางออกด้วยวิธีอื่นได้สำเร็จเข่นกัน ยูเนสโกรัฐสันนิษฐานใจคงเชื่อมเดรสเดนไว้ในระเบียงมรดกโลกอีกหนึ่งปีแต่ก็เริ่งรัดอีกรอบซึ่งให้เดรสเดนเส้นทางเลือกอื่น

ในเดือนพฤษภาคม 2007 ประธานาธิบดีบันดาเวินกล่าวว่า “งานก่อสร้างสะพานก็เสร็จขึ้นโดยไม่ได้จากการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของบรรดาภัยลุ่มน้ำรัชช์ ยูเนสโกรับผิดชอบต่อท่านที่ “เราขอให้หยุดสร้างสะพานและคืนสภาพที่เป็นธรรมชาติให้พื้นที่” หลังจากนั้นก็มีคดีความตามมาหลายครั้ง นายกเทศมนตรีไม่ยอมรับการลงประชามติครั้งใหม่เรื่องให้สร้างอุโมงค์แทนสะพาน การถกเถียงระหว่างสภากเทศบาล คณะกรรมการภาครัฐ สภภูมิภาค และนายกเทศมนตรีเป็นไปอย่างดุเดือด

ในเดือนมีนาคม 2009 ศาลปกครองเมืองเดรสเดนมีคำตัดสินโดยไม่ได้จากการเคลื่อนไหวทางคดีค้านหลักทรัพย์ของกลุ่มอนุรักษ์ว่า “การแก้ปัญหาโดยสร้างอุโมงค์ไม่ใช่ทางเลือกที่น่าพอใจกว่า” อุโมงค์ “อาจก่อความเสียหายอย่างหนัก” ต่อทุกหญ้าราบทลุ่มอันเป็นพื้นที่อนุรักษ์แต่คำพิพากษาศาลก็ไม่ได้พิจารณาถึงประเด็นที่ยูเนสโกรักษาไว้

ประธานาธิบดีบันดาเวิน เห็นว่ากระบวนการทั้งหมดไม่ได้ “แผนคิดว่าการตัดสินใจเรื่องพากนี้ไม่ควรเป็นหน้าที่ของศาลนี้เป็นเรื่องเทคนิคล้วน ๆ การแก้ปัญหาด้านวิศวกรรมก็ควรปล่อยให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิศวกรรม”

บันดีของยูเนสโกริบเป็นทางการ และเยลมา โอโรลซ์ช่องด้วยตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองเดรสเดนตั้งแต่เดือนตุลาคม 2008 ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดจากการเพิกเฉยใจแคบ และไม่ประเมินผลกระทบด้วยปี “ปัญหาการสื่อสารระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีนานาหลากหลายปัจจัยแล้วแต่ก็ไม่ได้

ช่วยอะไรเลย” เออวิจารณ์พร้อมกับเสริมว่า “แทนที่จะยอมรับความผิดพลาดของตัวเองกลับเอาแต่กล่าวโทษอีกฝ่ายหนึ่ง ทำอย่างนี้คงแก้ไขกัน ทำให้ติดน้ำรัชช์สักครู่ใจจริง ๆ” เออคิดว่ามติของยูเนสโกริอุ่นใจความประชายร้ายแรงของเมืองอย่างเดรสเดน แต่เดอก็ไม่ใช่ข้อเรียกน้ำว่าเรื่องขายหน้า เออระบุว่า “ชาวเมืองเดรสเดนส่วนใหญ่ต้องการสะพานนี้ ติดน้ำดีกว่าประชาคมตีปี 2005 ต้องมีอันชอบธรรม ตัวติดน้ำรัชช์กุญแจด้วยฐานะทางกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น”

© UNESCO/Niamh Burke

โรงละคร Semper, เมืองเดรสเดน

“ເອົາຖຸກຸນັດຕ້ວຍປະຊາມຕິຈິບ” ประธานาธิบดีบันดาเวิน ແພັງ “ແຕ່ປະຊາມຕິກີມີຜົລເຫັນສາມປີດຶງປີ 2008 ເທົ່ານັ້ນ” ເຫັນວ່າໂອໂຣລັບຄວະຈະບ່ານນັ້ນທີ່ໄມ້ກີ່ທໍາຕາມທີ່ເຂາແນະຕືອ “ຈັດລົງປະຊາມຕິກັນໃຫມ່ຕ້ວຍ “ຄໍາດາມທີ່ຖຸກຕ້ອງ” ດາມວ່າທ່ານຕ້ອງການສະພາໄດຍຍ່ອມເສີຍຕໍ່ແທນ່ງແທລ່ນມຽດກໂລກໃຫ້ທີ່ໄມ້?”

ໂອໂຣລັບໄຫ້ຜລສໍາຮັງຄວາມຕິດເຫັນຢືນຢັນຕໍ່ແທນ່ງແທລ່ນມຽດກໂລກໃຫ້ທີ່ໄມ້ “ຈັດຕັ້ງຄົງຄົນລ່ວນໃຫຍ່ເຫັນຕ້ອງການສະພາແມ່ຈະຢືນຢັນເສັ່ນວ່າຕ້ອງຮັກສາສາມາພາກແລ່ນມຽດກໂລກໄວ້ດ້ວຍ ເອົດຕັ້ງຂ້ອງສັງເກດວ່າ “ແຕ່ດຶງຍ່ອງໄຮຜລສໍາຮັງກີ່ແສດງໃຫ້ເຫັນເຂົ້າກັນວ່າ ນັ້ນເປັນໄປໄມ້ໄດ້ປະຊານກີ່ຍັນສັນສັນໃຫ້ສະພາ ແມ່ຈະຕ້ອງເສີຍຕໍ່ແທນ່ງນັ້ນໄປ”

ໂອໂຣລັບຕິດຕໍ່ທ່າງຍູນເລືອກທັນທີ່ເຂົ້າຮັບຕໍ່ແທນ່ງໂດຍຫວັງຈະໃນໜັກໄຫ້ເປົ່າຍ່ານມີແຕ່ກີ່ໄມ້ສໍາເລົງ ເອົດຕັ້ງວ່າການລົງມີ “ເມື່ອເຫັນວ່າມີຜົລສໍາຮັງກີ່ແສດງໃຫ້ເຫັນເຂົ້າກັນວ່າ ນັ້ນເປັນໄປໄມ້ໄດ້ປະຊານກີ່ຍັນສັນສັນໃຫ້ສະພາ ແມ່ຈະຕ້ອງເສີຍຕໍ່ແທນ່ງນັ້ນໄປ”

ໄດ້ຄຸຍກັບຜູ້ແທນຈາກຫລາຍປະເທດທີ່ຖືກຂຶ້ນບັນຢືນຮຽດກໂລກໃນກວາງ
ອັນຕາຮ່າງທຸກຄຣົນທີ່ເຫັນໄດ້ຂັດວ່າການປະເມີນເຂັ້ມງວດຂຶ້ນເຮືອຍໆ” ເຊວ່າ
“ເຮົາໄນ້ອ່າຈຍອມໄຫ້ມອງວ່າສາທາລະນຸບໂກປິ້ນຫຼານສັນຍາໃໝ່ເປັນ
ບັນຍາໃນກາຍອມຮັບຫຼານແຫ່ລ່ມຮຽດກໂລກ”

ບັນດາວິນໄມ້ເຫັນດ້ວຍ “ຕາມທີ່ພົມອອົບຍາໄວ້ຫລາຍຄັ້ງ
ແລ້ວວ່າສະພານີ້ໄໝເທິມສົມພຣະເຕຣສເດເນຂຶ້ນທະເບີນເປັນ
ຮຽດກໂລກໃນຫຼານກູມີທັກນີ້ທາງວັດນອຮຣມໄມ້ຫຼານເມືອງປະວັດຄາສຕ່ຽ
ເມືອນນີ້ຖືກທໍາລາຍແຫ່ບທັງເມືອງ ຈຶ່ງໄມ້ມີຄຸນຄ່າພວກທີ່ຈະເປັນເມືອງ
ປະວັດຄາສຕ່ຽ ການມີຫຼານເປັນກູມີທັກນີ້ທາງວັດນອຮຣມນັ້ນສັ່ນສຳຄັນເຊື້ອ
ກາພຣວມອັນສມບູຮັດົນແຕ່ສະພານທໍາລາຍຄວາມສມບູຮັດົນທັກລ່າວ
ນອກຈາກນີ້ແບນສະພານຕາມໂຄຣກາຮັດທີ່ເສັນອົກຖືເທິະກະລ້າສັນຍາມາກ
ຄຸນແກກກາຮອກແບບກົດສຳຄັນເຊັ່ນກັນ”

ໂວຣັສ໌ເຊື່ອວ່າການທີ່ກ່ຽວກົດກ່ຽວຂ້ອງກົດກ່ຽວຂ້ອງກົດ
ເສີ່ງຄັດຕ້ານກາຮອນເຊື່ອເມືອງເຕຣສເດເນທອກຍ້າວ່າຄຸນໃນຢູ່ເນສໂກ
ເອງໂກເຈົ້າມສັງລັບລັກເກມທີ່ໃຊ້ເມືອງກັນ “ດີຜັນຂອຂອນຄຸນທີ່
ກ່ຽວກົດກ່ຽວຂ້ອງກົດໃຫ້ລົມຕິໂດຍແສດງຄື່ນຄວາມກັ້ວລວຍຸ່ງບ້າງ ການ
ລົມມີຕິດັກລ່າວແສດງວ່າຍັງມີຄວາມເຂື່ອມັ້ນເລີກໆ ວ່າເມືອງເຕຣສເດ
ຕີພອແລະຄວາມຄ່າແກ່ກາຮເປັນແຫ່ລ່ມຮຽດກໂລກ” ເຮອດລ່າວ

ປະເມີນທີ່ມີປິດຕາຍ

ແນ່ນອນວ່າຄວາມຈິງຄົດແກ່ກາຮມາຮຽດກໂລກເປີດໂອກາສ
ໄທ້ເມືອງເຕຣສເດນຍື່ນຂໍອເສັນຂຶ້ນທະເບີນນັ້ນຮຽດກໂລກຄັ້ງໃໝ່

“ປະເມີນໄດ້ປົດ” ພຣອງຫ້ວັນ ຮິວແຍ້ວ ຮອງຜູ້ຈຳນວຍການຕ້ານ
ວັດນອຮຣມຂອງຢູ່ເນສໂກແກລງທີ່ເມືອງເຂົ້າຢູ່ ແຕ່ຕ້ອງເຮັມກະບວນກາຮ
ໃໝ່ທັງໝົດແລະຂໍອເສັນໂຫມ່ຕ້ອງຈຳກັດເພີ່ງສ່ວນທີ່ນີ້ຂອງກູມີທັກນີ້
ວັດນອຮຣມລຸ່ມແມ່ນໜ້າເອລເບ ພຣານເຊລໂກ ບັນດາວິນຍ້າວ່າຈະຕ້ອງ “ຢືນ
ເສັນອໜ້ວໃຫ້ໂດຍກຳທັນທີ່ຂອນເຫັນເຫັນແລະຄຸນຄ່າເຊື້ອແຕກຕ່າງໄປອ່າງ
ລື່ນເຂີງ ເຮືອງນີ້ຕ້ອງໃຊ້ວິລາແລະກາຮຕຽບສອບຍ່າງຄົວໆກັນ”

ເຢລຳໄໝ ໂໂຣລີ່ຍ ມັນໄຈວ່າ “ຢູ່ເນສໂກທົດສະພານໃຫ້ເຕຣສເດນ
ຂ້າມໃນຈັກທະວິເລາທີ່ເທິມສົມ ເມືອນນີ້ດີຮັບໂອກາສອີກຄັ້ງທີ່ນີ້
ດີຜັນຄືດວ່າການຢືນເສັນອໜ້ວໃຫ້ໂຫມ່ໄປໄດ້ໃນເຂື່ອນໃຫ້ວ່າຂາວເມືອງ
ສ່ວນໄທ່ງໆຕ້ອງເຫັນຂອບ”

ດູ້ເທິມສົມຈະເປັນເຂັ້ນນັ້ນ ພັກກາສຳວັດຈິກຄິດເຫັນ
ຂາວເຕຣສເດນຈຳນາງ 501 ດັນ ຂຶ້ນຈັດທີ່ໂດຍໜັງສື່ອພິມພົມ Sachsische
Zeitung ເມື່ອວັນທີ 29 ມິຖຸນາຍັນທີ່ຜ່ານມາປຣາກກູວ່າ ເກົບຄົງໃນສາມ
ຕ້ອງກາໄທ້ເມືອງເຕຣສເດນຢືນເວັ້ງຂຶ້ນທະເບີນໃໝ່ ອຍ່າງໄຣກິຕາມ
ກ່ອນທີ່ຢູ່ເນສໂກຈະແດລມມິດສຳຄັນກາຮດີເປັນອົກແບບກ່າວຄືດຜົນກາຮສຳວັດ
ຄວາມຕິດເຫັນຂຶ້ນຈັດທີ່ໂດຍໜັງສື່ອພິມພົມຈັບເດີຍກັນເຕັມຈັດທຳໄວ້ເມື່ອວັນທີ່
20 ມິຖຸນາຍັນບອກວ່າຮ້ອຍລະ 57 ຂອງຂາວເມືອງເຕຣສເດນເຄີດວ່າດ້ວຍເອງ
ຍອມຮັບໄດ້ທີ່ເມືອງເຕຣສເດນຈະໄມ້ໄດ້ເປັນແຫ່ລ່ມຮຽດກໂລກອີກຕ່ອນໄປ
ຄວາມເຫັນຂອງສາທາລະນຸບທີ່ເຕຣສເດນແບລ່ຍືນໄປ

Jens Lubbadeh ນັກຂ່າວຂົງເກລ ອອນໄລນ໌, ເຍອມນີ້
ຜູ້ສື່ອ່າວປະຈຳນີ້ຕົກສາຢູ່ເນສໂກ ອູ້ຍີເຍ

© Stadtverwaltung Dresden

ຄູ່ມັກແມ່ນໜ້າເອລເບ ເມືອງເຕຣສເດນ ຢັບຄບຮ່ວຍຮອຍຂອງກາບປຽງວິຊີອຸດສາທາກຣມ ທີ່ໄດ້ເຕັມຈັດທີ່ສຳຄັນທີ່ເລີກ
“ບຸກ ວັນແຄວ່ງ” ສັງຍາງ 147 ມິດຣ

ມະນາວົາຮາດ

ກປກກ ພຖຜ່ອຍຊາ : ໄມຕາ

ປກກສາຣ World Heritage Preview ລບບໍລາສຸດ

ອົງຄ້າກາງຢູ່ເນລົກຈັດພິມພໍວາສາຣປະມານ 40 ລບບ ບາງຈົບຈັດທໍາເພື່ອສນອງຜູ້ອ່ານແພະກລຸ່ມ ບາງຈົບກີຈັດທໍາລຳຫັນຜູ້ອ່ານຫົວໄປ
ວາຮາສາຣຢູ່ເນລົກ ອຸປະຍ ຂຶ້ນດີເປັນລົ່ງພິມພໍສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງອົງຄ້າກາງຢູ່ເນລົກ ຂອແນະນໍວາຮາສາຣບາງລ່ວນໂດຍຜູ້ອ່ານສາມາດເປີດອ່ານ
ລົ່ງພິມພົວນໄລນໄດ້ພິເສດຖະກິດທັງຫາອ່ານນິຕິສາຣຈົບຕື່ພິມພົວໃຈກແລ່ງດ່າງ ។

ດູຮາຍຊື່ວາຮາສາຣທັງໝົດຂອງຢູ່ເນລົກໄດ້ຈາກເວັບໄຊຕ www.unesco.org

ວາຮາສາຣ World Heritage Review ວາຮາສາຣຈົບນີ້ພົ່ງພຽງພ້ອມດ້ວຍກາປປະກອບາມ ។ ແລະບທຄວາມໃໝ່ ។ ເກີຍກັນແລ່ລ່ມມຽດກໂລກ
ຈັດພິມພໍຮາຍສາມເດືອນເປັນກາຫາຝົ່ງເຄືສ ອັກຖຸ ແລະສປເປນ

ວາຮາສາຣ Museum International ເປັນເວົ້າທີ່ລັກເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຮ່ວ່າງປະເທດໃນດ້ານວິທີຍາຄາສຕົຮແລະວິຊາກາຮເກີຍກັນ
ພິເປີດຕົວທີ່ແລ້ມມຽດກວັນນະຮຽມ ຕີ່ພິມພໍຮາຍໄຕຮາສເປັນກາຫາອັກຖຸ, ຝົ່ງເຄືສ, ຈິນແລະສປເປນ

ວາຮາສາຣ The International Social Science Journal ກ່ອດັ່ງໃນປີ គ.ສ. 1949 ຮັບຮາມຂ້ອເຂົ້າຈາກຜູ້ເຂົ້າຂໍ້າຄູນນານາປະເທດ
ດ້ານລົ້ງຄມຄາສຕົຮ ຈັດພິມພົວໃຈກາຫາອັກຖຸ, ອາຮບິກ, ຈິນ, ສປເປນ, ຝົ່ງເຄືສແລະຮັສເຂີຍ ລັບກາຫາສປເປນມີໄຫ້ອ່ານພິເສດຖະກິດທັງໝົດ

ຈົດທ່ານຍ່າງ A World of Science ຈົດທ່ານຍ່າງນີ້ອີກຖຸໃຕຮາສ ເນື້ອຫາວ່າດ້ານວິທີຍາຄາສຕົຮຮຽມຫາດີ ເພແພຣໃນເວັບໄຊຕ
ເປັນກາຫາອັກຖຸ, ອາຮບິກ, ສປເປນ, ຝົ່ງເຄືສ, ມາເລີຍແລະຮັສເຂີຍ ມີໄຫ້ອ່ານທັງແບບຕື່ພິມພົວເລີ່ມແລະແບບສມາຂົກອນໄລນ

ນິຕິສາຣ SHSregards ເປັນນິຕິສາຣຮາຍສາມເດືອນເປົ້າເນັ້ນເສັນອານຸພາດໃຫ້ອ່ານທັງແບບຕື່ພິມພົວເລີ່ມແລະສິ່ງຕື່ພິມພົວ

ວາຮາສາຣ Edutoko ເປັນຈົດທ່ານຍ່າງທີ່ແນ່ນເຮືອງການກຶ່າຂາ ທ່າວ່າໄດ້ພິເສດຖະກິດທັງໝົດ ມີທັງກາຫາອັກຖຸ, ສປເປນແລະ
ພົ່ງເຄືສ

ຂ້າວຍານສໂກ

ກຮກກົດ ພຖພໍ່ອໜາກ : ແມ່ນ

© UNESCO

ດາරາຄາສຕຣີປະເທິນທີ່ນັກອອກກິຈກຽມຕ່າຍ ທີ່ຢູ່ເນສໂກຈັດໃນຍ່ວນນີ້

ເອກພກທີ່ນອີ່ມເຫັນ

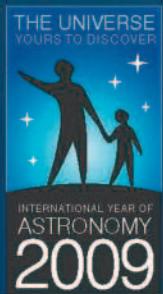
ທຸກສິ່ງທຸກຍ່າງທີ່ມອງເຫັນໄດ້ແມ່ຈະດ້ວຍເທດໂນໂລຢີລ້າທີ່ສຸດເປັນເພີຍງ່າວນເລື້ອງນິດຂອງເອກພກທັ້ງໝາດ ນັກຈັກຮາລົວທີ່ເຊື່ອວ່າເພີຍງ່ອຍລະ 5 ຂອງເອກພກທ່ານ໌ທີ່ປະກອບດ້ວຍ “ສສາຮອຮມດາ” (ເຊື່ອ ດວຍເຄຣະທໍແລະ ດວຍຖຸກໜຳຕ່າງ ຈ) ອີກ້ອຍລະ 25 ເປັນ “ສສາລຶກລັບ” ແລະ ອ່ອຍລະ 70 ປະກອບດ້ວຍ “ພລັງໝານລຶກລັບ”

ສສາລຶກລັບ ພລັງໝານລຶກລັບ ສິ່ງທີ່ເຫັນໄດ້ວ່າໄດ້ກັນແນ່? ເຮັດວຽກໄມ່ທ່ານໄດ້ ແຕ່ທີ່ແນ່ນອນຍ່າງທີ່ ສືບ ການຄັນພບພລັງໝານລຶກລັບຂັ້ນແນ້ໃຫ້ເຫັນຂັບພຽງຂອງໂລກທັນຄົນເຮົາຖຸກວັນນີ້ (ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ www.unesco.org/courier)

ຮະຫວ່າງວັນທີ 29 ມິຖຸນາຍັງ 3 ກຣມງາມ ຜູ້ເຂົ້າຂາຍູ້ໂລກຮ່ວມພບປະກັນໃນວາງ ປີດາරາສຕຣີສາກລ 2009 (ອ່ານຮາຍລະເອີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ www.unesco.org/courier) ທີ່ຢູ່ເນສໂກຈັດຂັ້ນ ເພື່ອວິປະຍາດ ເຖິງກັບງານວິຊ້ທີ່ກ້າວທີ່ໃນດ້ານນີ້ ການປະຮຸມລົມມານາ (ວັນທີ 6 ຢື່ງ 10 ກຣມງາມ) ມຸ່ງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫ່ວຍກັນ ສຳເນົາເວົ້ອງວິວັດນາກາຮ່ວມມືກັນ ເພື່ອຈັກການຮ່ວມມືກັນ ໃນການຮ່ວມມືກັນ ເພື່ອກັບກົມຣິມຫາຕີ (ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ www.unesco.org/courier)

INTERNATIONAL YEAR OF ASTRONOMY **2009**

THE UNIVERSE, YOURS TO DISCOVER.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

International
Astronomical
Union

www.astronomy2009.org

